

BONIA PAU

DRINKS
CORONA

Núm. 471 - Any XL

MONTUÏRI

MAIG 1992

Enguany, com ja és tradició, la processó de l'encontre tornà convocar tot el poble a l'inici de les celebracions pasquals

Curioses notes de cans i caça de fa 200 anys

Avui parlarem d'una de les aficions més comunes entre els muntuirers com és la caça. Afició que es regeix per una sèrie de normes que faciliten la reproducció de les espècies i la puresa de l'esport. Normes que a vegades són transgredides per caçadors —si així se'ls pot anomenar— poc escrupulosos que cacen fora de temporada o utilitzen sistemes no gaire ortodoxes.

Això, com ja podeu suposar, no és un fet que es doni de fa pocs anys ençà. Trescant per la paperassa de l'arxiu municipal hem trobat aquests documents que així ens ho demostren. Tan sols voldríem que vos fixàssiu en qui incomplia la llei: qui toca donar llum, a vegades dona fum.

Muy Ilustre Señor

Participo a V.S. Muy Ilustre como la veda de la cedula del cassar se observa con todo cuidado y haciendo rondas cada dia y no habiendo novedad alguna sino que el Reverendo Gabriel Gallard tiene su perra perdiguera suelta y el Reverendo Miguel Gallard tiene su perra perdiguera suelta habiéndolo avisado el Oficial Sache por dos vezzas y según lo figurado no quieren observar las ordenes y dexan ir los perros perdigueros sueltos por todas partes; todo lo qual pongo a noticia de V.S. Muy Ilustre, para mi descargo y cumplir con sus ordenes. Dios Nuestro Señor conserve la vida de V.S. Muy Ilustre los años de mi anelo. Montuhiri a 26 de junio de 1787.

Jayme Mayol, teniente de Baile Real

Aquest darrer cita posteriorment a declarar als que veieren com i quan es cometia la falta.

En la villa de Montuiri del Reyno de Mallorca a los 20 dias del mes de junio del corriente año Jayme Mayol teniente de Bayle Real en la mesma, en vista del Decreto del muy Ilustre Señor Regente que antecede devia mandar y mando que se citasen los sujetos que estaban enterados de este assumpto. De todo lo qual he continuado el presente auto que pongo por diligencia, y así lo mando y firmo.

Dia 4 de Julio

Compareció G. Coll hijo de Franco. Natural de la villa de

Avui, com fa 200 anys, plaça és el lloc de reunió de la gent d'edat i joves. Allà un pot saber tot quant passa per la vila. (Així veié el nostre dibuixant, Mateu Rigo, els gaons amb gent major)

Algayda de edad de 47 años.

Dixo que vió las dos perras la una de Dn. Gabriel i la otra de D. Bernardo Gallard o de D. Miguel Gallard que andavan sueltas, la una llevaba un pedaso de cuerda al cuello, dolgada sin nada más, y la otra un pallillo (?) de cosa de ocho dedos de largo, que no las estorbava ni a una ni a otra por nada.

Dia 6 de Julio

Compareció Jayme Vanrell, hijo de Arnaldo de edad de 44 años.

Dixo que el dia 5 sirca de las nueve de la mañana vio el declarante que un muchacho se llevaba el burro de don Bernardo Gallard, con una escopeta en la bossa y el dicho muchacho antes de esso havia buscado la perra perdiguera por la villa y cuando el muchacho se llevaba el burro, el Rdo. Miguel Gallard se hiva con el detrás.

No sabem si aquests capellans pagaren la multa; però sí, ho feren aquests que vénen ara:

Muy Ilustre Señor:

Pongo en noticia de V.M. como la veda del Cazar se observa con mucha cautela, haciendo rondas cotidianas por los Predios de este término de mi jurisdicción por mi y por los lugarestenientes y no se ha encontrado más que lo siguiente. Dia 17 de mayo el sr. Berengario ribas, bayle real encontró un perro suelto en el predio Alcoraya de la qual es

mayoral Juan Ramis, conrador y ha pagado la multa de 5 libras. Mas, dicho dia Juan Socias als. Vermell encontró un perro suelto en el predio Son Fornés de la qual es conductor Bartolomé Tous, conrador, y ha pagado la multa de las 5 libras. Mas dia 19 de Mayo Joseph Cerda als. Badia lugarteniente encontró un perro suelto en el predio Son Canals de la qual es conductor Miguel Gomila, conrador, y ha pagado la multa de 5 libras.

Alguns argumentaven el seu pes específic en el poble per tenir dret a caçar:

Excmo. Señor

Dn Juan Mas de la Creu de la villa de Muntuirí con la maior veneración expone que ha sido bayle de aquella villa por dos veces y es una de las familias más distinguidas en ella, cuya circunstancia con la de poseer la hacienda mas pingüe que qualquier otro vezino lo tienen en estado de solicitar los recreos y divertimientos que sean lícitos y siendo uno de ellos el de la caza de codornizes.

A V.E. rendidamente suplica se sirva concederle este permiso en que recibirá singular gracia. Palma, 8 julio 1785.

La resposta fou la següent:

Se concede el permiso para la caza de codornizes y no para otra especie de caza.

Guillem Mas Miralles

Festes de Pasqua

Era el mateix dia de Pasqua d'enguany, tot sortint de l'ofici, després de la processó de l'"encuentro". A plaça s'hi concentraven montuïrers d'aquí i d'allà, xerraven i escoltaven la banda de música, ja que, com cada any, aquest dia i aquí mateix, celebren també una encontrada. Són moments gojosos tant de compartit inquietuds com de recordar temps passats, encara que anualment es torni repetir aquesta diada.

La fotografia com a document històric

A principis d'any, na Bàrbara Sastre juntament amb el que signa aquest escrit, iniciàrem un treball que ens ha resultat molt interessant i profitós. Hem recollit fotografies antigues de les diferents famílies de Montuïri que ens les han deixades. Se n'ha extret una còpia en forma de diapositiva, que ha passat a incorporar-se a la col·lecció local de la nostra biblioteca municipal, mentre que l'original ha estat retornat al seu propietari.

Això és, podríem dir, la primera passa del treball. La segona és la classificació: aquesta es fa segons la seva temàtica o matèria a la qual podríem ubicar la fotografia (els llocs, el treball, el lleure, els esports, la vestimenta, etc.). En aquests moments en tenim de recollides ja més de tres-centes i podem trobar-nos plenament satisfets. Però si considerem que tan sols hem rebut fotografies d'unes trenta famílies, pensam que encara en queden moltes per fer.

Aquest mes de maig es farà una exposició d'audiovisuals a la sala d'actes de l'Ajuntament i voldríem, des d'aquestes planes, convidar-vos a assistir-hi. Als que han deixat fotografies perquè comproveu que la vostra col·laboració ha tingut un profit, i als que no, perquè s'animin a fer-ho.

Guillem Mas Miralles

Retxat com les zebres

Diu un amic meu que ell està fet com les zebres, tenyit de retxes blanques i negres. Quan diu això no es refereix a la seva pell, sinó al seu comportament com a persona. Diu que té coses positives i negatives, temporades bones i altres dolentes, virtuts i defectes; en una paraula, que dins la seva vida tot és blanc i tot és negre.

Potser el que afirma el meu amic és el que passa a tots els humans. Les nostres intencions i la nostra actuació no coincideixen, voldríem fer el bé però no sempre el realitzam. La nostra actuació a vegades és correcta; altres, incoherent.

Som clapejats, com les zebres. En el nostre interior es mesclen el bé i el mal, lo bo i lo dolent. Però això no ens ha d'estranyar. Ja a l'Evangeli Jesús parla que en el camp del món creixen junts el blat i el jull, i sempre hi haurà aquesta lluita entre el bé que desitjam fer i el mal que realitzam a la pràctica. Som llum i tenebra a la vegada.

Encara que retxats per les marques del bé i del mal, intentam valorar lo positiu per potenciar-ho i lo negatiu per corregir-ho.

Andreu Genovart

MANCOMUNITAT DES PLA

La Mancomunitat des Pla de Mallorca en una nota informativa referida als serveis socials de cara a la Tercera Edat, ens participa del projecte d'ampliar el servei de menjador, ara mancomunat, als pobles que encara no en tenen, comptant amb la cuina de Montuïri, "encara que calgui equipar-la de la infraestructura adient", tant en material com en personal.

La nota es completa amb un estudi i valoració de la demanda potencial actual, i també estimada per a l'any 1994.

Pere Sampol contesta als Cossiers

Sempre he entès que els Cossiers són el símbol que més identifica Montuïri. Segons aquest concepte, veig als qui ballen els Cossiers com a representants del poble i, com a tal, com a representants de Montuïri, vos vaig dedicar una part del meu anterior escrit titulat "Els Cossiers i l'Expo-92". De la vostra resposta interpreto que vos ho prenguéreu com un atac personal i contestau amb la mateixa moneda, amb atacs personals. No hi tendria res a dir, tal vegada perquè per la meua experiència hi estic més acostumat que vosaltres, sempre que no falteu a la veritat. En aquest cas em veig obligat a desmentir algunes de les afirmacions que heu fet.

D'entrada, però, vull dir que el títol de senyor que me donau, que no entenc com una manifestació de respecte, sinó tot el contrari, crec que no el me mereix. Entenc el càrrec públic al qual he accedit, com un servei, no un privilegi, i en conseqüència intent actuar i relacionar-me amb els meus amics i conveïns tal com havia fet sempre. Qualificar-me de senyor, com si m'hagués distanciat del poble, no sols és una malícia, sinó una injustícia.

En quant al fet de no haver pogut assistir al Plenari en el que es decidí l'anada dels Cossiers a Sevilla, respect la vostra opinió, però no la puc compartir. L'acte amb el qual estava compromès s'havia anunciat, inclús amb premsa, i era impossible cancel·lar-lo, més quan el plenari es convocà amb vint-i-quatre hores d'antelació. Crec que no hauria deixat molt bé el nom de Montuïri si no hi hagués assistit. Com a electors teniu tot el dret a qüestionar la meua tasca com a regidor; però jo, per la meua part, gràcies a les moltes hores de dedicació dins distintes entitats de Montuïri, sense cobrar res a canvi, me permet tenir la consciència ben tranquil·la i poder replicar a tot el qui qüestioni el meu arrelat sentiment montuïrer.

En quant als Estatuts dels Cossiers, que conec perfectament perquè els vaig redactar, després de consensuar-los amb vosaltres i tots els partits polítics, efectivament permeten sortir a ballar en ocasions excepcionals, "com l'ho-

menatge a Mestre "Niu", per exemple, però procurant que no hagin de sortir de Montuïri". Per a mi no és el problema del lloc on van a ballar, sinó en qualitat de què. Segons la meua opinió, que no vull imposar a ningú, però que crec tenir dret a expressar-la sense que se m'acusi de manipulador o polititzador, els Cossiers són una Festa Popular, no un ball folklòric o regional. Això suposa que trets del seu context, Montuïri, per les festes de Sant Bartomeu, perden el seu significat per quant l'element més característic d'una festa popular no és el ball o qualsevol altre motiu, sinó la **participació del Poble**. Per tant, quan anau a Sevilla —no com a representants de la Comunitat Balear, ¿qui vos ho ha dit?— sinó com una mostra de les festes populars mallorquines, ¿creis possible mostrar al món la popularitat de la festa dels Cossiers? ¿Creis possible mostrar al món les corregudes davant el dimoni, els carrers plens de gent, la il·lusió dels majors, els ulls espirejants dels qui sentim bategar Mallorca amb cada bot vostre, la memòria col·lectiva d'un poble que ha mantingut viva la tradició durant segles? No. Això no es pot mostrar a una exposició universal, per molt d'interès i motivació que hi poseu. A Sevilla sereu un "baile típico mallorquí", una manifestació folklòrica freda i buida, sense cap sentit.

Naturalment aquest és un punt de vista molt personal, que no pretenc imposar, però que és el que va inspirar els Estatuts. I no oblideu que a partir del debat que tinguérem durant l'elaboració dels Estatuts i la següent polèmica d'S'Avall, els Cossiers han assolit més popularitat, no sols dins el nostre poble, sinó dins tot Mallorca. De cada any augmenta l'expectació i participació. Els Cossiers ja han transcendit l'àmbit de Montuïri per esdevenir un dels símbols que identifiquen els mallorquins com a ciutadans d'una nació.

Fins aquí són consideracions que

es poden discutir i estar-hi d'acord o discrepar. Però el que no vos puc admetre és la mentida. Perquè jo no vos vaig penjar cap "bandereta de la senyera catalana", ni molt manco aprofitar-me de la vostra immaduresa —per cert, que ja devíeu tenir una vintena d'anys, aleshores—, entre altres coses perquè no hi havia cap necessitat. Els colors de la bandera de Mallorca, de Montuïri i de la Corona d'Aragó, pengen amb les cintes dels vestits del Cossiers des de temps immemorial, des de molt abans que existís el PSM o que la majoria de mallorquins perdessin la seva identitat.

Com també és una mentida que la meua dona viatjàs a Estrasburg gràcies al meu càrrec polític. Aquest viatge estava organitzat pel PSM, no era gratuït i estava obert a tots els militants i simpatitzants del partit. Unes afirmacions tan greus s'han de contrastar abans de fer-les, a no ser que es facin amb la intenció de fer un mal irreparable, en aquest cas, polític.

Finalment voldria fer una darrera reflexió. En tot el vostre escrit s'hi respira un tòpic que ha anat arrelant dins la nostra societat: "ningú fa res per no res". És a dir, si jo he escrit una carta donant la meua opinió personal sobre els Cossiers, forçosament ho he fet per qualche motiu ocult: per polititzar-los, o per a manipular-los, o per interessos familiars —fins aquí heu arribat—. I jo dic, ¿i no vos ha passat pel pensament que ho hagi fet perquè estim els Cossiers? Crec que vosaltres mateixos sou els qui podeu contestar millor aquestes preguntes. O és que quan s'han fet més coses pels Cossiers no fou quan vaig tenir-ne la responsabilitat: aprovació dels Estatuts, confecció dels nous vestits, tant els de gala com els de la Mare de Déu, correcció d'algunes imperfeccions, com la de ballar els set tradicionals en comptes de deu, dedicar-hi íntegrament un programa de festes... Això sí, no vos vaig convidar a viatges ni sopars, tal vegada perquè no pensàssiu que vos volia manipular.

Cordialment i sense cap rancor, i al marge de l'anada a Sevilla, voldria que d'aquest debat en sortís

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

qualque cosa positiva. La meua intenció no era criticar, ni tan sols evitar el viatge, sinó alertar contra un ús indegut dels Cossiers que ha duit fatals conseqüències a altres pobles. I potser jo ho defensí amb criteris polítics, com els vostres, quan decidíu participar a l'Expo, però precisament el que vull és que ningú els polititzi. I la millor manera és que s'acompleixin els criteris dels Estatuts, que els Cossiers sols ballin per Sant Bartomeu. I aquí és on podem tornar obrir la polèmica, ¿per què sí a Sitges o a València i no a Sevilla? Els meus motius són que Sitges i València es justifiquen, pressumptament, amb actes culturals o d'investigació de les tradicions. L'Expo i el "Quinto Centenario", vulguem o no, han passat envoltats d'una forta polèmica política, el mateix PSOE de les Illes Balears ha qüestionat les desorbitades despeses del Govern Balear al pavelló de l'Expo, més de 1.200 milions. Els Cossiers d'Algaida, abans que els de Montuïri, decidiren no anar-hi... Però com que tot això són consideracions polítiques, igual que l'autorització de ballar a Sitges i València, i pensant que tots volem el millor pels Cossiers, vos propòs que, amb aquest motiu, després de tornar de Sevilla i amb el cap més fred, parlem de la reforma dels Estatuts per evitar que en un futur es tornin a produir els mals entesos.

Pere Sampol Mas

Patronat de Música

Nota informativa

Davant algunes notícies aparegudes en els mitjans de comunicació, el Patronat de Música de Montuïri puntualitza:

1.- La "Banda de Música" i la "Coral Mont-Lliri" són dues entitats completament independents del "Patronat de Música", el qual té com a principal objectiu la formació de músics i cantors. Cada entitat funciona d'una manera autònoma.

2.- El mes de març passat el "Patronat de Música" no va organitzar cap dinar. El dinar a què al·ludia Bona Pau en el darrer número (abril) estava organitzat per la "Banda de Música".

La Junta Directiva del Patronat de Música

Fotos retrospectives

Foto representativa de com anaven vestides les joves els primers anys d'aquest segle. Correspon a Catalina Adrover, tia de madó "Manxes", quan sols tenia 16 anys. El poema de la nostra col·laboradora està dedicat a les dones d'aquell temps.

Manera de ser

Les dones de la pagesia mallorquina 70 anys enrera

Saps que hi anaven de mudades un temps ses dones fadrines, anaven a missa plegades mares, filles i padrines.

Amb una falda esgaiada i mocador amb so "fleco" llarg, gipó negre i botonada, sa "mantilla" i es volant; sabateta rivetada, "cordoncillo" d'or i ventall.

Braceroles i arracades, anells, tots es que podien; jo crec que hi havia vegades

que duien tot quant tenien, per fer veure a ses veïnades que eren rics i res devien.

Però no sempre era així, sé cert que qualque vegada es qui més mudat anava tenia buit es setrill i només sa pultruu penjada que ja li faltava un bocí.

Altre temps era molt trist, pobrets!, tots es que vivien, per poder comprar un vestit, just menjaven i bevien vi, pa i llegums, si en collien i ossos de porc qualque pic.

Antònia Adrover Roig

La Premsa Forana inaugura la nova seu social

El primer dissabte del passat abril, dia 4, les revistes membres de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca celebrarem l'esdeveniment de la inauguració del casal que a Sant Joan serà i és ja la nova seu social.

Aquest edifici és propietat de totes les publicacions associades i per tant pertany per parts iguals a totes. Una construcció que s'ha pogut dur a terme mitjançant l'esforç de tots i s'han liquidat totes les despeses gràcies, sobretot, a la bona administració d'una excel·lent tesorera. L'edifici està situat en el carrer Princesa, número 22.

Un plujós horabaixa d'abril Sant Joan rebia satisfet les autoritats autonòmiques, entre les qui hi havia el President del Govern, el del Parlament, el Delegat del Govern Central, la Consellera de Cultura, el President del C.I.M., els batles de bastants de pobles i nombrosos convidats entre els que no hi mancà una representació de **Bona Pau**.

Des de la plaça Joan Carles I i a peu, precedits per la banda de música de Sant Llorenç, la comitiva es va dirigir al nou casal, el qual fou beneït pel frare franciscà Salustiano Vicedo, antic director d'"Apóstol i Civilizador" de Petra i un dels puntals de l'Associació en els seus inicis.

A la sala d'actes parlaren la majoria d'autoritats i el president de l'Associació, Carles Costa, el qual exposà tant les gestions fetes per dur a terme el projecte com les perspectives que s'obriran amb aquesta inauguració, de cara al futur.

Un bon berenar en el mateix carrer Princesa va deixar amb bona boca els nombrosos assistents i la gent del poble que s'hi va adherir.

La presidència el dia de la inauguració en el moment que parlava la Consellera M. Antonia Munar

La nova Junta Directiva de Premsa Forana

Dia 7 d'abril passat, representants de 32 publicacions de Premsa Forana, a la sala d'actes de la seu social a Sant Joan emeteren el seu vot per tal d'elegir per un període de tres anys els qui constituïran la Junta Directiva que ha de regir l'Associació.

Fet l'escrutini, aquest fou el resultat de les eleccions:

Maria Galmés, de "Flor de Card" (Sant Llorenç): 31 vots.

Onofre Arbona, de "Bona Pau" (Montuïri): 22 vots.

Jaume Taberner, d'"Ariany": 22 vots.

Miquel Adrover, de "Ressò" (Campos): 20 vots.

Gabriel Gelabert, d'"Es Molí Nou" (Vilafranca): 20 vots.

Carles Costa, de "Damunt, damunt" (Sant Joan): 18 vots.

Miquel Company, de "Mel i Sucre" (Sant Joan): 18 vots.

Gaspar Sabater, de "Dijous" (Inca): 17 vots.

Seguidament els set amb major nombre de vots es tornaren reunir per elegir entre ells els diferents càrrecs de la Junta Directiva, i acordaren que Carles Costa seguís de President, Onofre Arbona, de Secretari i Maria Galmés, de Tresorera. De Vice-president va quedar Miquel Company i els altres tres, de vocals.

BANCA MARCH

Carrer Major, 26

Telèfon 64 60 55

MONTUÏRI

S'ha dit que...

... es ple de s'Ajuntament de principis d'abril se va aturar perquè es regidors des P.P. demanaren cinc minuts per consultar-se sa resposta a una proposició que féu un regidor d'un altre partit. En termes futbolístics podríem dir que encaixaren un gol, perquè obtinué allò que volia.

—oOo—

... se'n va dur un bon esglai un veïnat des carrer Ramon Llull un vespre que va sentir tremolar ca seva. Se pensava que era un terratrèmol. Però no, va esser un "camionot" que per allà passava.

—oOo—

... quan es vespre des Dijous Sant bufava aquell vent que pelava i feia aquella brusqueta prima, un digué: "Es temps d'en Franco pes Dijous Sant sempre feia bon temps".

—oOo—

... ¿en què s'assembla es batle an el Bon Jesús? —Que té molts de seguidors i que fa qualque miracle.

—oOo—

... convendria que s'Ajuntament fes revisar ets altaveus des campanar. Alguns no sentiren bé ses crides de ses panades des dia de Pasco.

—oOo—

... es dia de Pasco, a l'ofici, sa bendició des rector no va arribar a tots (volem dir s'aigua). Per això un a sa sortida va proposar que l'any que ve es fes amb una bomba aspersora.

—oOo—

... es batle d'Es Puig d'enguany, en Josep Maria Munar, va fer un bàndol en glosat, anunciant es dia des Puig i convidant sa gent a participar-hi. I se va conèixer.

—oOo—

... i ara En Xerrim no sap a qui s'han de dirigir ses queixes d'aquells dies: an es batle d'Es Puig o an es batle d'es poble? Idò a tots dos.

—oOo—

... se va sentir qualcú que deia: "No sé com llamps enguany no s'ha fet es Dia d'Es Puig a s'Expo de Sevilla".

—oOo—

... es batle des Puig, Josep Ma. Munar, a estones estava excessivament preocupat. Com si d'ell depengués es desenvolupament d'aquell dia.

—oOo—

... ben bé es batle s'hagués pogut preocupar de regar es rotlo on havien de ballar an Es Puig. Així no s'haguessin sentit ses queixes d'aquells que romanqueren "empolvats".

—oOo—

... i encara una altra queixa d'es Puig: ¿On eren ses papereres per poder-hi tirar es papers que serviren per embolicar ses panades i rubiols?

—oOo—

... altra temps a Plaça, es vespre des dia d'Es Puig sa banda de música amenitzava es ball, que també era molt més animat. Cal, idò, demostrar que volem recuperar antigues tradicions.

—oOo—

... mentre molta gent ja ignora si encara "Ràdio Murta" emet, també n'hi ha d'altres que hi tenen interès i s'exclamen: "Tants de doblers com s'hi gastaren...!"

—oOo—

... un eixam d'abelles se va passejar per plaça a la darrerria d'abril passat, però com que no hi trobà lloc adequat s'instal·là a Can Toni Arbona. I en voleu de comentaris picants...!

—oOo—

... de cada dia pren més força es Patronat de Música. Fins i tot ses excursions que organitza, com sa des primer de maig, són tan multitudinàries com ses de sa Tercera Edat.

—oOo—

... se va parlar d'il·luminar l'església i es campanar. I tan bé com estaria! Però, ¿s'acabarà en projecte?

—oOo—

... no hi ha dia que no passin per plaça moltíssims ciclistes que semblen estrangers. Un digué: "Ho fan per fer enveja an es montuïrers". I un altre: "Perquè aquí no hi ha corredors i els volen promocionar".

—oOo—

... un no sap si sa "Diada Automobilitica" és un espectacle, una competició o un risc. O res de tot això... una altra cosa.

—oOo—

... han comparegut es primers contenidors per depositar-hi vidre i carregadors de pila. Són tan pocs, però, que molts se n'affluixaran d'emprar-los. I no hauria d'esser així.

—oOo—

... tots ets excursionistes des primer de maig romangueren un parell d'hores anguniats per haver-ne perdut un. Més tard, però, quan sa Guardia Civil ja el cercava, saberen que pes seu compte ja havia tornat a la vila. Feren un alè.

En Xerrim

Restaurant
PUIG DE SANT MIQUEL
(Dimarts tancat)

Ctra. de Manacor, Km. 31 - Tif. 64 63 14 - MONTUÏRI

<p>LLOM AMB COL ARRÒS BRUT A LA MARINERA SOPES MALLORQUINES</p>	<p>FRIT COLOMS CABRIT TORRAT</p>
---	--

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió extraordinària del 15 d'abril de 1992

CONSORCI D'INFORMÀTICA

El batle va informar del contingut, gestions i estat del Consorci d'Informàtica Local de Mallorca, ressaltant que s'hi han adherit la majoria d'Ajuntaments petits i que la quota que s'ha d'abonar serà de 170.000 pessetes aproximadament, pujant el cost de la maquinària a 1.200.000 pessetes.

Una vegada discutit i amb dues abstencions (PSM) i el vot favorable dels altres vuit membres, la Corporació va acordar acceptar i declarar formalment la voluntat d'integrar-se en el Consorci d'Informàtica Local de Mallorca promogut pel C.I.M., aprovar els seus Estatuts i formalitzar la documentació necessària per dur a terme aquest acord.

CESSIO DE CA S'ESCOLÀ A L'AJUNTAMENT

Una vegada assabentats del contingut del conveni, la Corporació per unanimitat va acordar aprovar la proposta de dit conveni per formalitzar-lo amb la Parròquia de Montuïri mitjançant el qual se cedeix gratuïtament i per un plaç de 30 anys a l'Ajuntament l'edifici de Ca S'Escolà per destinar-lo a us i gaudiment de l'Associació de la 3a. Edat de Montuïri.

PADRO D'HABITANTS

S'acordà aprovar la rectificació del Padró Municipal d'habitants renovat l'1 de Març de 1992, la població de dret del qual puja a un total de 2.053 habitants.

CANVI D'ÀREA NATURAL

El batle exposà la necessitat de modificar l'àrea natural "Puig de Sant Miquel" en el sentit que quedi així com ho contemplen les NN.SS.

Els regidors Ginard, Sampol i Verger adduïren raons en contra de la proposta del batle, no obstant amb els tres vots en contra (PSM i CB) i set a favor s'acordà proposar al Consell de Govern de la CAIB o a l'òrgan pertinent, que l'àrea protegida "Puig de Sant Miquel" quedi tal i com venen contemplat les vigents

NN.SS. de Plantejament de Montuïri.

BATLE D'ES PUIG

Seguint la tradició de nomenar un regidor de l'oposició com a Batle del dia des Puig, per unanimitat s'acordà nomenar Josep Maria Munar Vich del P.S.O.E., si bé aquest, abans, havia manifestat la seva disposició d'acceptar tal càrrec sempre que el batle es comprometés a contestar en els plens ordinaris totes les preguntes que se li formulin per escrit i amb una setmana d'antelació. Ambdues coses foren acceptades.

LLOCS DE FEINA I RETRIBUCIONS DEL PERSONAL

Es va aprovar la plantilla i es va fixar la corresponent dotació econòmica en el pressupost municipal de 1992 del personal de l'Ajuntament segons la següent valoració de llocs de feina:

Secretari	1	Nivell 16
Auxiliars Administr.	2	" 8
Polícia Municipal	1	" 6
Auxil. Polic.Munic.	1	" 6
Peons especialistes	2	

RECURS PRESENTAT PEL PSM-NM

Davant el recurs de reposició interposat pel grup municipal del PSM-NM contra l'aprovació del pla territorial d'Equipaments Esportius, Secretaria de l'Ajuntament proposa desestimar l'esmentat recurs en el sentit que no procedeix anul·lar l'acord recorregut.

En el debat, Sampol Mas considera greu que per a una inversió de 200.000.000 de pessetes els regidors de la Comissió Informativa sols en tinguin notícia dos dies abans i els del Ple en el mateix moment. I Verger Gomila s'expressa també en semblants termes. Finalment Pere Sampol demana que les cartes del contenciós les abonin els partits polítics i no l'Ajuntament.

Tancat el debat, amb dues abstencions (PSOE i CB), dos vots en contra (PSM) i sis vots a favor s'acordà desestimar aquest recurs de reposició, contra l'acord nº 2 adoptat pel ple de l'Ajuntament a la sessió de dia 13-

2-92 en el sentit que no procedeix la suspensió de l'execució de l'esmentat acord.

CONSORCI D'AIGÜES

Per unanimitat s'acordà acceptar la figura jurídica de Consorci com l'adequada per executar i regular les obres i serveis d'aigües potables i residuals d'aquest Ajuntament i declarar formalment la voluntat d'integrar-se dins el Consorci d'aigües promogut pel C.I.M., entenent que per a la total integració s'haurà d'adoptar el pertinent acord.

MOCIONS

Campanya "Iguals en Drets"

El PSM presentà una moció sobre la campanya "Iguals en Drets" la qual intenta afrontar aquesta tendència i garantir el pluralisme ètnic, racial o cultural com un element bàsic de la societat democràtica.

Per altra part el PP presenta una altra moció alternativa d'adhesió a la mateixa campanya amb termes poc diferenciats.

Acabat el debat s'acordà per unanimitat adherir-se i donar suport a la campanya "Iguals en Drets" dirigida a superar injustícies tan greus com el racisme i la xenofòbia i solidaritzar-se i promoure la integració de tots els ciutadans dins de la cultura pròpia de Mallorca. I també felicitar el President del C.I.M. per la seva encertada col·laboració a la campanya "Iguals en Drets".

Servei Social Substitutori

A rel d'una altra moció presentada pel PSM s'acordà deixar damunt la taula una moció sol·licitant que s'inclouguin una o dues places per a la realització del Servei Social Substitutori a l'Ajuntament de Montuïri. I que això es tinguin en compte en el proper pla anual de concerts i s'inclouguin com activitat on realitzar la prestació com a col·laboradors socials.

Resum de l'acta de la sessió ordinària del 22 d'abril de 1992

INFORMES D'ALCALDIA

El batlle va informar que estava a disposició dels regidors l'inventari municipal.

També exposà que s'han rebut els plànols del futur Hospital Comarcal de Manacor i que igualment estan a l'abast dels qui els vulgui examinar.

PRESA DE POSSESSIO

Rebudes les credencials pertinents, a la sessió d'aquest dia prengué possessió del seu càrrec després d'haver formulat el corresponent jurament, el nou regidor, en representació del P.S.O.E., Bartomeu Servera Gallard, en substitució de Gabriel Miralles Pizà, dimisit per renúncia.

PRECS I PREGUNTES

Preguntes del P.S.O.E.

1.- En el pressupost municipal de l'any 1992 hi ha una partida pressupostada de 2.000.000 de pessetes destinada a membres de la Corporació. ¿Com preveu el batlle distribuir-la: en forma de sou, dietes o altres? ¿Quina serà la quantitat que cobrarà cada membre de la Corporació per aquest concepte, ja sigui en forma mensual, trimestral, semestral o anual?

R.- L'assignació mensual de 1991 pels membres de la corporació és aquesta:

Batlle	19.200 X 1 = 19.200
Pres. Comis.	9.600 X 5 = 48.000
Regidors	3.200 X 5 = 16.000
Total mensual	83.200

Pel que fa a 1992, en total els regidors de cada partit cobraran mensualment:

Partit Popular	141.000
P.S.O.E.	10.000
P.S.M.	10.000
C.B.	5.000

2.- El pressupost de la segona fase de les obres de la Residència de la Tercera Edat, ¿serà suficient per dur-les a terme, tenint en compte les modificacions que s'estan realitzant segons projecte, a més que el primer contractista ha fet un sub-contracte?

R.- Segons la direcció d'obres, no

hi haurà cap tipus de problema.

3.- Aquest caramull d'escombraries que hi ha a l'Avinguda de la Constitució entre l'Hostal i el taller mecànic, ¿fa comptes aquest Ajuntament prendre cap mesura d'adecentament davant l'impacte ambiental que causa el dit caramull d'escombraries?

R.- L'Ajuntament s'ha posat en contacte amb els nous propietaris.

4.- Assabentats que el menjador de la Tercera Edat de Montuiri pot ésser en un temps no llunyà mancomunitat i a més que des de fa un parell de mesos presta ja un servei a la Tercera Edat de Porreres, cosa que el PSIB-PSOE de Montuiri pensa que és bona per al nostre poble, demanam a aquest Ajuntament:

a) ¿Quants de treballadors seran necessaris a la cuina quan aquest servei es mancomuni?

b) ¿Quin sistema s'utilitzarà de contractació, tant per al personal que ja hi fa feina com per al que es contracti per primera vegada?

c) Es tindrà en compte a l'hora de contractar nou personal, el servei que ha prestat a aquest menjador el personal ja existent, a més que el nostre poble ha estat capdavanter en aquest servei?

R.- Un detallat estudi dels menjadors de la Tercera Edat pot servir d'orientació. (Se li entrega al moment).

5.- ¿Hi ha més demanda de sòl per a noves construccions a la carretera de Manacor?

R.- Oficialment no n'ha entrada cap a l'Ajuntament. Extra-oficialment sí, que n'hi ha.

6.- Coneixedors de les intencions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i d'altres Ajuntaments (Llucmajor, Campos, Felanitx...) que la futura autovia de Palma a Llevant passi per aquestes poblacions: ¿Farà aquest Ajuntament gestions amb els pobles d'Algaida i Vilafranca perquè en plenari acordin que la primera autovia de Palma a Llevant segueixi l'actual traçat de la carretera de Palma a Manacor passant per Algaida, Montuiri i Vilafranca?

R.- Sí.

7.- ¿Quina quantitat d'aigua s'ha trobat en el Pou del Rei i quina qualitat té la mateixa?

R.- Es va fer la prova durant 72 hores, traient 100.000 litres d'aigua per hora i mantenint durant aquest temps el nivell d'aigües a 35 mts. (S'adjunta anàlisi de l'aigua)

8.- Davant les greus molèsties que provoca i la manca de seguretat que ofereix l'empresa AUMASA (concessionària de la ruta Palma-Manacor), ¿preveu aquest Ajuntament prendre cap mesura per obligar a l'empresa a millorar el servei i també per solucionar el problema dels llocs de recollida de passatgers?

R.- Sí. A través de la Mancomunitat s'està intentant prendre mesures per solucionar el problema de l'empresa AUMASA.

Preguntes del P.S.M.

1.- ¿Quina és la relació de sol·licituds de vivendes de protecció oficial, especificant la data d'entrada de cada una?

R.- Magdalena Manera, Catalina Bauzá, Teresa Ribas, Maria Massanet, Cristòfol Estarellas, Cèlia Tinoco, Maria Cerdà, Felip Pinteño, Encarna Ruiz, Aina Salvà, Ma. Antònia Ruiz, Catalina Mulet i Bernadí Coll.

(No tenen data d'entrada)

2.- ¿Quin cost ha suposat a l'Ajuntament la subvenció concedida a la Tercera Edat per assistir a l'espectacle de na Sara Montiel?

R.- 48.600 pessetes.

Pregunta d'un veí

En representació d'una vintena de famílies perjudicades i davant les molèsties i risc que suposa el que pel carrer Ramon Llull circulin, sobretot de nit, camions amb un excés de càrrega, molt superior a la permesa, la qual cosa ocasiona renous excessius, tremolar de cases i freqüent ruptura de la calçada, ¿quin remei pensa posar-hi l'Ajuntament?

R.- Es faran gestions amb la "Jefatura" de Tràfic perquè es denunciïn aquestes infraccions del Codi de Circulació, i així posar-hi remei.

Una montuïrera, centenària

Catalina Trobat Andreu "Xesca" va néixer a Montuïri en el carrer Major nº 12 (avui nº 16) dia 5 d'abril de 1892. El mes passat va complir, per tant, 100 anys, si bé des d'en fa una quarantena viu a Son Ferriol. Allà li feren una festa amb motiu d'haver arribat a centenària.

El pròxim mes projectam oferir detalls de la seva vida en una entrevista que tenim previst publicar.

Apotecària de Sant Joan

Catalina Mas Arbona, que fa dos anys va acabar els estudis de farmàcia, ha estat nomenada apotecària titular de Sant Joan i el proper 1 de juliol prendrà possessió. Per aquest motiu donam l'enhorabona a ella i als seus pares, Joan "Comelles" i Francisca "Patró".

Nova apotecària

Carme Oliver Almendros, filla d'en Joan Oliver i néta del Metge "de Meià", ambdós difunts, fa poc acabà la llicenciatura de farmàcia, com el seu pare, a la Universitat de Granada, amb la qualificació de "Premi extraordinari de fi de carrera". Les excel·lents notes que obtingué durant tots els estudis foren decisives a l'hora d'avaluar el seu esforç.

Canvi de garriguer

Per haver complert l'edat de jubilació, ha cessat com a garriguer i guarda jurat Onofre Arbona Arbona "Masseno". I ha estat nomenat per substituir-lo Jaume Sorell Cerdà, de Porreres.

Municipis catastròfics

Dia 25 de març passat la Conselleria d'Economia i Hisenda del Govern Balear prengué l'acord de "declarar els municipis catastròfics de Calvià, Andratx, Algaida i Montuïri com a municipis afectats pels danys catastròfics i per tant susceptibles d'ajudes a tenor del decret 63/91 d'11 de juliol, això no obstant la cobertura de danys provocats per agents naturals distints a pluges torrencials".

Pel que fa a Montuïri s'inclouen els danys produïts a la fàbrica de Son Manera, la pèrdua dels quals es valoren en 6.300.000 pessetes.

A la discoteca "Ics" es passaren models que foren presentats per nins, nines i joves de Montuïri

Producció lletera

Dins la campanya de sanejament duita a terme pel control del rendiment de la llet, s'ha comprovat que a Montuïri hi ha 10 explotacions ramaderes dins un total de 403'8 hectàrees, i dins elles 10 vedelles, 27 vedells i 91 vaques, que en total sumen 128 animals.

A les Balears hi ha 903 explotacions amb un total de 36.024 animals.

Consorci d'informàtica

Dia 8 d'abril en el Consell Insular de Mallorca es constituí el Consorci d'informàtica local de Mallorca, compost per 28 Ajuntaments, entre ells el de Montuïri.

A l'assemblea constitutiva fou elegit president Antoni Pascual, batle d'Ariany, i el nostre batle forma part de la junta de govern del Consorci.

Consorci d'aigües

El passat 27 d'abril a Montuïri es reuniren els batles dels 13 municipis de la Mancomunitat d'Es Pla i el de Porreres, amb el vice-president del C.I.M. i l'assessoria tècnica d'aquest ens autonòmic amb l'objectiu d'estudiar el consorci d'aigües d'aquests pobles i el C.I.M., per tal d'acabar totes les obres de canalització d'aigües netes i brutes.

Es discutiren algunes alternatives, si bé sembla que el C.I.M. hi aportarà 1.000 milions de pessetes i l'empresa adjudicatària 674. La quota bimestral de cada domicili seria

de 591 i el preu del metre cúbic, de 103 pts.

Es donà un termini fins al 10 de maig pròxim perquè els plens municipals acordin la resposta d'adhesió.

Posam a la
vostra disposició
un nou
CAIXER
AUTOMÀTIC

Major canton. Rector Escarrer
MONTUÏRI

Onofre Arbona Arbona "Masseno" s'ha jubilat

Durant 7 anys fou guarda jurat i garriguer de la Societat de Caçadors

Durant els passats set anys ha estat garriguer de la Societat de Caçadors i Guarda Jurat de Montuïri n'Onofre Arbona Arbona "Masseno". Ha duit a terme una tasca desagradable per uns, convenient pels altres, però necessària per a tots. Ara, amb motiu de la seva jubilació, el passat 15 d'abril, hem volgut que les arribar als nostres lectors algunes de les tasques i preocupacions que durant aquest lapse de temps l'han absorbit.

—¿Què ens contes, Nofre, d'aquell temps que entraves de garriguer?

—Vaig començar el primer d'abril de l'any 85 quan era president de la Societat de Caçadors en Jaume Martorell "Tarric", vice-president, el qui ara és el president, en Joan Beltran "Canai" i tresorer en Rafel Miralles "Xibau". De secretari actuava en Gaspar Socias "Vermell".

—¿Com foren els teus començaments?

—Vaig començar fent de garriguer. Ho vaig trobar tot molt bé, per una part, però per l'altra, no. La part bona era que la gent estava entusiasmada, ja que feia temps que no hi havia cap garriguer a Montuïri i tenien desig que n'hi hagués un. I supòs que no ho deien perquè sí.

—¿Quina era o ha estat la teva feina durant aquests set anys?

—En un principi sols em cuidava dels caçadors, examinava si la documentació que duien era l'adequada, procurava que no se n'anassin a una caseta o tros de fora vila que no hi poguessin anar, que els cans no matassin gallines, que no donassin perjudicis...

—¿Com passares de guarda jurat?

—Més envant, quan era batlle en Joan Miralles Julià "Felanitxer", s'arribà a un acord entre l'Ajuntament i la Societat de

Caçadors, mitjançant el qual també m'havia de responsabilitzar de la guarderia rural. O sia que si una persona robava, anem per cas, carxofes, o un alegre que llaurant no girava allà on pertocava donant perjudicis a un tercer, o un que feia córrer una fita...

—O sia que tu actuaves de guarda rural.

—Sí; de l'Ajuntament.

—¿D'on cobraves?

—L'Ajuntament passava una quantitat a la Societat de Caçadors, ja que els havia dit que sols volia conèixer un amo. M'havia d'aguantar a la soca principal, que era la que m'havia contractat de garriguer, en aquest cas, la Societat de Caçadors, fos qui fos el qui la presidís.

—Durant aquest temps que has estat el guarda rural i garriguer, ¿t'has trobat amb molts de problemes?

—Als primers dies ja em vaig trobar amb un problema seriós. Ocorregué un dia que estava de servei als voltants de Son Ripoll, al costat de Son Palou. Estava assegut al costat d'una casa molt vella, que per cert és de na Joanaina "Llofriva", que li diuen Son Costa, quan vaig sentir un tro, essent ja el sol ben post. El passat 5 d'abril va fer set anys. Això em va estranyar i vaig sortir tot d'una de dins la caseta quan

vaig afinar un home amb una escopeta. Li vaig donar l'"alto", però ell, en aquell moment, partí escapat, i jo darrera ell. Quan va veure que m'hi acostava molt, tirà l'escopeta i s'escapà. La vaig recollir i la vaig presentar al quarter de la Guàrdia Civil, pensant així trobar el respectiu propietari. En el quarter revisaren el fitxer i no el trobaren; indagaren els dels pobles veïnats, i tampoc. El cert és que des de llavors encara ignora qui era el propietari d'aquella arma.

—¿Què penses, d'això?

—Això dona a entendre que aquella persona caçava amb una escopeta que estava sense documentar. I en pensar el que li podia provenir, va tirar l'escopeta i ho donà a les cames.

—Però una escopeta val molt.

—Sí, però la sanció que li hagués correspost hauria estat molt més grossa que no el valor de l'escopeta. Una arma que no està legalitzada suposa anar a la presó, i més pensant en els atemptats i atracs que avui en dia ocorren.

—Idò caçava, aquest.

—Clar. Si jo mateix vaig treure el cartutx buit de dedins. Era una escopeta de 16, d'un canó.

—¿T'ocorregueren altres fets de relleu?

—De tot d'una vaig haver de fer algunes denúncies, perquè no em quedava altre remei i per la senzillia raó que havia de considerar que em pagaven per guardar. I els infractors, sabent que estaven fora de llei... Després d'haver-ne fet un parell, els altres ja anaven més alerta i la cosa es va normalitzar. De tant en tant n'hi ha hagut qualcun, però els problemes més greus els he tingut amb gent de fora, que no eren de la Societat de Caçadors de Montuïri i de poble extern. Alguns que de tant en tant s'infiltraven dins el nostre vedat.

—¿Qui pot caçar dins el vedat?

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

—Unicament els de la Societat de Caçadors, que són els que paguen i van degudament documentats.

—¿On està el vedat?

—Dins el terme de Montuïri. N'hi ha també de particulars, com a Son Company, Mianes, Son Palou... En aquests vedats ja no hi tenia res que veure, ja que no em pagaven res, ni els corresponia.

—¿Quines eren les teves actuacions com a guarda rural?

—Si qualcú donava compte que a una caseta de camp li havien mort o robat un mè, per exemple, o una ovella o pollastres, l'Ajuntament o el President m'avisaven i hi anava. I si es podia, s'agafava el ca o cans i s'averiguava qui era el propietari, i en aquest cas aquest era el qui havia de pagar el dany. Ara bé, si ells s'entien... bé. Si no, el responsable havia d'abonar els perjudicis. I en darrer terme, jo presentava la corresponent demanda. Això era la feina.

—O sia que cada any havies de fer un parell de denúncies.

—Sí, no quedava altre remei.

—I així et posaves mal vist.

—És ver, i jo ja ho sabia d'abans. Però si els hagués deixat passar totes i no n'hagués fetes, de denúncies, la primera cosa que haurien decidit, mitjançant una assemblea: "No hi importa tenir garriguer perquè no ens serveix".

—¿Consideres, idò, que és necessari que hi hagi un guarda jurat a Montuïri?

—És molt necessari. Sia el qui sia. Tant és així que avui en dia n'hi hauria molts que, si no hi hagués un guarda jurat, anirien a donar menjar a les gallines del camp i podrien tornar amb el menjar dins el sac, perquè ja no en trobarien cap ni una, de gallina. Almanco així, quan no, un fa un poc d'ombra i un poc de nosa als altres.

Encara afegeix:

—També n'he trobats robant melons, carxofes, cireres...

—¿Què has fet?

—Els he dit que anassin a xerrar amb l'amo. Després, si l'amo els

ho ha fet pagar o els no ha perdonat, ja és compte d'ells. I si no s'entien, se'l denunciava. Sempre he anat a complir.

—¿Actuaves amb els guàrdies municipals?

—A vegades sortíem de nit i voltàvem pel poble i pel camp, fins a la matinada.

—Ja per acabar, ¿vols afegir res més?

—Sols em resta donar les gràcies a tots els directius de la Societat i acomiadar-me amb aquesta glosa:

Set anys he estat garriguer,
pes poble de Montuïri;
no m'agrada dar martiri,
me pens que he quedat bé,
i amb lo que m'hàgiu mester
veniu, que vos daré auxili.

En Nofre "Masseno" té un poc de vena de glosador. Hem publicat alguna glosa seva. Per això li desitjam que ara, ja jubilat, ens en faci arribar qualcuna, que serà ben rebuda. i per altra part dir-li que són molts els caçadors de Montuïri que d'ell estan agraïts.

O. Arbona

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

FEIM SERVIR TOTS ELS MEDIS AL NOSTRE ABAST
PER A ADAPTAR EL SECTOR PRIMARI A EUROPA

Excursió al Marroc

La setmana que va del 2 al 9 d'abril passat un grup de 30 persones de Montuïri de la 3ª Edat realitzaren una excursió al Marroc, al llarg de la qual visitaren entre altres llocs, Málaga, Ceuta, Fez, Marrakech, Casablanca, Rabat, Larache, Tánger, Algeciras i Gibraltar. Pogueren gaudir de contemplar mesquites, palaus reials, pobles, paisatges típics berebers, mausoleus d'emperadors, barris jueus, medines...

Els de gimnàstica, a Barcelona

Està previst que entre el 30 de setembre i el 5 d'octubre pròxims, més des de mil jubilats de Balears puguin participar a les Olimpíades de Barcelona juntament amb els de les altres Comunitats Autònomes i els representants de 32 països d'arreu del món, en una demostració inclosa dins el pla de manteniment i rehabilitació. El col·lectiu de Montuïri que realitza gimnàstica, haurà participat abans a una trobada preparatòria en el Palau d'Esports de Palma, dia 3 de juny.

Els montuïrers de l'excursió al Marroc gaudiren sobretot pels paisatges exòtics

Conferència

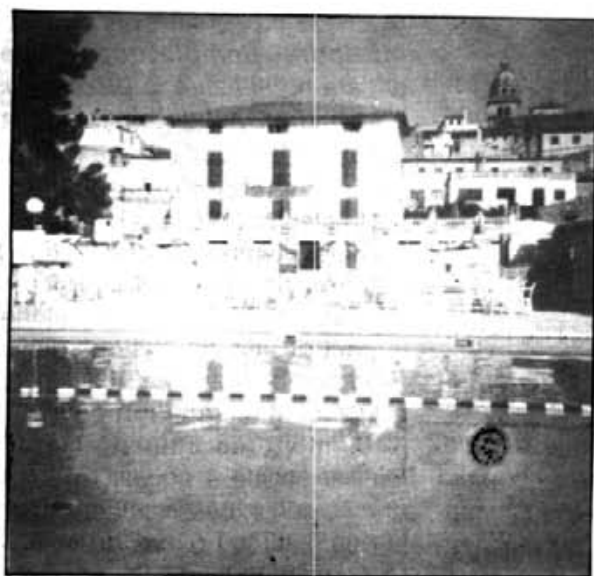
Dia 28 d'abril passat en el local social de Persones Majors, na Mª Lourdes Mazaira va exposar una conferència sobre "Cultures Pre-colombines" amb especial referència al Nou Món. Fou interessant i agradà ferm als qui hi assistiren.

Trobada a Montuïri

Les Associacions de Persones Majors de la Comarca d'Es Pla, en total 13, es reuniran a Montuïri el proper 30 de maig a la Plaça Major i després visitaran diferents indrets del nostre terme. Tot dins un programa encara no enllestit del tot

RESTAURANT

ES DAU

CUINA INTERNACIONAL
PLATS MALLORQUINS
MENJADOR
PISCINA
TERRASSA
FÀCIL APARCAMENT
PREUS ECONÒMICS

Avda. Es Dau s/n Telf. 64 62 80
MONTUÏRI (Mallorca)

El bar restaurant Es Dau als 4 anys de la seva inauguració

Una empresa familiar amb desitjos de progressar i oferir serveis

El 17 del passat abril es compliren els quatre anys des que na Francisca Ribas Cerdà "Xorri" i en Francesc Ferrer Escandell "Traquet", inauguraren el bar-restaurant Es Dau, situat a les cases que abans havien comprat a les propietàries, les germanes Bennassar.

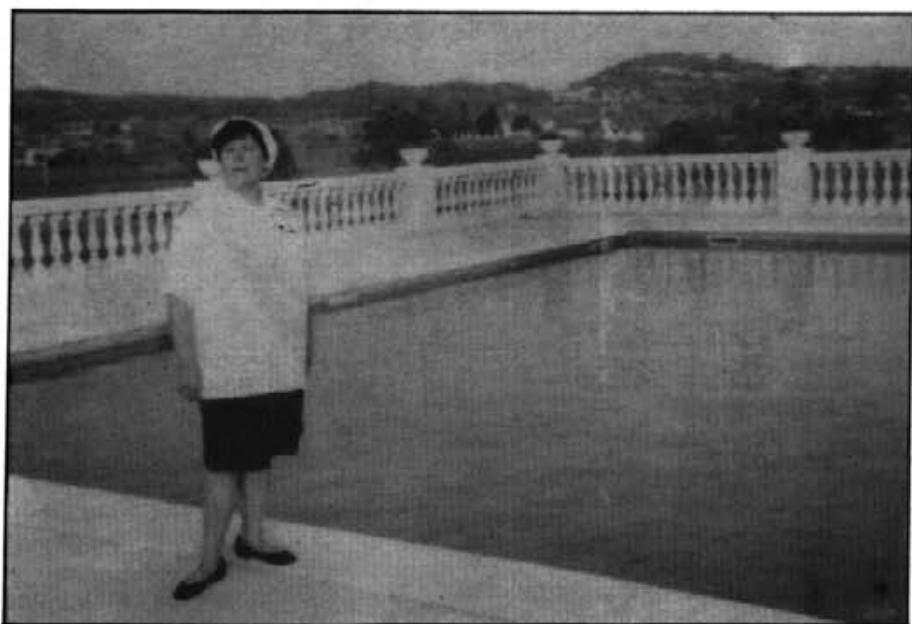
Els montuïrers saben que allà, en aquell mateix lloc, abans hi havia les cases de la que, temps enrera, havia estat la possessió d'Es Dau. Uns terrenys fèrtils, que eren conrats per diferents persones que els amos llogaven; però que en el transcurs dels darrers anys fou parcel·lat i establert per aquelles famílies que ho compraren, ja bé per conreu o com a solar o trast per edificar-hi posteriorment.

En Francesc anteriorment era propietari de la fàbrica d'embotits "Es Pagès", però preferí canviar, i aquest fou el motiu pel qual compraren aquestes cases.

En un principi el negoci es reduí a menjador, però poc temps després ho ampliaren a bar i ara, fa un any, construïren la gran terrassa, davant, amb una piscina, que a l'estiu passat es va veure molt concorreguda. Hi va acudir tant gent major com joventut i nins. És més, ha estat molta la gent d'edat que va aprofitar els cursos de natació, tant el promogut per l'Ajuntament com el que organitzaren els mateixos propietaris del bar-restaurant, per aprendre'n, sota la direcció d'un monitor. Fins i tot vengué gent de Sant Joan per aprofitar-se d'aquests cursos.

El matrimoni propietari té un fill de 13 anys, en Francesc, que estudia E.G.B., però això no els impedeix que puguin dedicar-se plenament al negoci. Freqüentment es fan amb els serveis d'un cuiner i d'un o més "barmans" quan també els necessiten.

En el transcurs de la conversa que amb la madona, na Francisca, sostinguérem, ens deia que també

La propietaria disposada a fer feina

organitzen els dissabtes i diumenges ball de saló; que a l'hivern fan dins la sala on abans era el celler de la possessió, i a l'estiu serà damunt la terrassa.

Encara que en tot temps s'han trobat amb persones que demanen habitacions per dormir; ells, de moment, no pensen dedicar-se a aquest negoci. Ara bé, posar una cuina al costat de la mateixa terrassa, perquè la gent amb més comoditat pugui menjar allà, això sí que és una millora que, amb el temps, projecten dur a terme.

-Del negoci no ens queixam -ens deia na Francisca-. És ver que hi dedicam moltes hores, però així com es desenvolupa estam satisfets. No tancam cap dia de la setmana i no tenim hora per anar a dormir, aguantam fins que el darrer desitja anar-se'n.

Quan li parlàvem de l'ús i de l'acollida de la terrassa, ens deia:

-A la terrassa hi caben assegudes 700 persones, i si qualche dia fos necessari, drets, comptant els passadissos i corredors, se n'hi ficarien fins a mil. Allà s'hi han fet mitings, reunions socials, gelatades i altres esdeveniments: que s'han presentat.

Durant l'estiu passat la terrassa i la piscina foren molt concorregudes

I quan li parlàvem de la piscina que a l'estiu passat inauguraren, ens feia aquest comentari:

-És una llàstima que havent-hi tantes dones com hi ha a Montuïri que no saben nedar o no es llancen, que no aprofitin per venir-ne a aprendre. Sembla que enguany encara no hi haurà la piscina pública i podran acudir aquí. I quan hi sigui, també.

Els propietaris pretenen que el bar-restaurant d'Es Dau sigui un lloc acollidor i també familiar. A vegades pateixen de la manca de persones per atendre així com ells voldrien i la gent desitja, encara que generalment home i dona són suficients per a una clientela comprensiva. De totes maneres aquesta empresa familiar satisfà a aquelles persones que no són excessivament exigents, ja que, interès i ganes de complaure, no en manquen.

O. Arbona

Inesperadament i un tant insospitable

Miquel Martorell Arbona, nou President del Patronat de Música

La primera pregunta que un es feia a sí mateix quan li digueren que en Miquel Martorell Arbona "Tarric", el nostre redactor i al·laborador, era el nou President del Patronat de Música de Montuïri, fou aquesta:

—A què ve això? Si l'any passat, pel mes d'abril, publicàvem una entrevista amb en Miquel Fiol a rel d'haver-lo elegit a ell, considerant que el càrrec era per dos anys, i ara, quan sols en fa un, ens ha vingut de nou aquest canvi.

Això i altres aspectes relacionats amb el referit Patronat és el que volem que expliqui als nostres lectors el nou President. Comencem per la primera pregunta:

—¿Quin fou el motiu d'aquestes eleccions?

—Fou el resultat d'haver-hi hagut una confusió o una falla tècnica o humana, es digui així com es vulgui, i hi ha molta diferència, però el fet cert és que hi hagué una equivocació.

—¿Què va fallar?

—En un principi els Estatuts estaven redactats en mallorquí i per a l'aprovació dels organismes oficials era necessari que estassin també en castellà. El fet cert, però, és que els anys que assenyalaven els Estatuts referents a la duració dels càrrecs no coincidien amb la traducció castellana, que després ens enviaren aprovats per l'organisme oficial.

—¿Com es va solucionar?

—Primerament anem per parts. La Junta Directiva del Patronat està composta per 11 vocals, cinc dels quals són nats i els altres sis electius. Els vocals nats són: un representant de l'Ajuntament, un de la Banda de Música, un de l'A.P.A. del Col·legi Públic, un de la Coral i un altre del Claustre de Professors del Col·legi Públic.

—¿Com es desenvolupa l'elecció dels vocals electius?

—Diré com es féu la primera vegada i així consider que s'ha de fer i s'ha fet: Reunida l'Assemblea General de socis, s'elegeixen els sis vocals abans esmentats. Com és natural, els sis que

tenen més vots entren a formar part de la Junta Directiva. Aquesta Junta es reuneix altra volta i entre ells elegeixen el President.

—¿Per quin temps ha estat elegida la nova Junta?

—Segons la proposta de modificació de l'article 15 dels Estatuts, es va decidir ja a la primera assemblea que es féu, ara fa prop d'un mes, i diu així: "Els altres sis vocals seran elegits per l'Assemblea General de socis, i el seu càrrec durarà dos anys, poden ésser reelegits. Els membres electius es renovaran per meitat cada any".

—¿O sia que perilla que el teu càrrec com a President només duri un any?

—Esper que així sia. I m'explicaré: Des que es creà o formà el Patronat de Música, fa més de 20 anys, he estat bastant de temps dins ell. Quan fa uns cinc anys es redactaren els actuals Estatuts i l'entitat prengué un caràcter més formal, més oficial, diguem-ho així com vulguem, vaig ésser elegit vice-president i confirmat en el càrrec pel passat president, fa un any.

—A les darreres eleccions, ¿et tornares presentar?

—A la primera de les dues assemblees generals de socis que hi hagué recentment, ja feia comptes retirar-me, per donar pas a nous elements. Els càrrecs, dins una entitat, sia del signe que sia, no es poden eternitzar. En vista de la confusió damunt l'article 15 dels Estatuts, durant la primera Assemblea, no vaig dir res, per no complicar més les coses, que tanmateix no tenien la importància que se'ls va donar.

—¿I què passà després?

—La situació era complicada, com he dit, però consider que no tenia la importància que certes persones li donaren. Amb bona voluntat les coses s'arreglen. Tenint en compte tot quant he exposat, acordarem tots els de la Junta Directiva renunciar als nostres càrrecs i començar de bell nou amb una junta elegida per la segona Assemblea General.

—Així les coses, ¿què passà en aquesta segona Assemblea General?

—Durant la primera Assemblea s'havien presentat tres candidats. A la segona convocatòria d'Assemblea jo sols hi va haver dos candidats. Per tant ens presentarem altra volta a la reelecció quatre membres de l'anterior Junta Directiva. Així aquesta quedava completa.

—¿I...?

—No vaig quedar satisfet. Dins el local i entre els socis hi havia altres persones que haguessin pogut formar part de la direcció, pels motius abans exposats. De totes maneres em vaig dirigir a l'Assemblea General exposant el meu punt de vista, dient que no eren els padrins, homes de la meua edat, els qui havíem d'estar dins la directiva del Patronat, sinó els pares joves, que viuen més de prop els problemes dels seus fills.

—¿Com va quedar la Junta Directiva?

—Dels quatre que reenganxaren amb mi, hi havia en Joan Portell "Cai", en Pere Sampol i en Guillem Nicolau

(Continua a la pàgina següent)

Pla de millorament de façanes

La Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear ha divulgat un dossier sobre la memòria de 4 anys

Miquel Martorell Arbona

(Ve de la pàgina anterior)

"Perons". Els dos nous foren en Miquel Miralles "Pastor" o "Rueta" i en Bartomeu Verger "Gelat". Aquest sis són els elegits per l'Assemblea, els quals, juntament amb els altres cinc, representants d'entitat, els quals són qui formen la directiva.

—¿Què ens pots dir més?

—Em dol l'absència de persones que valen i que no es presentaren com a candidats. He de fer constar, en quant a la direcció que hi ha hagut fins ara, que han estat uns companys extraordinaris i que han desenvolupat un treball perfecte. No se'ls pot demanar més.

—Per acabar, una doble pregunta: ¿Com veus el futur del Patronat i quines són les teves preocupacions al respecte?

—Estic molt content que em preguntin això. Per una part l'Escola de Música funciona molt bé, però està condicionada per l'ajuda econòmica que es pot rebre. El nostre poble és petit, però sempre he desitjat que si s'ha de distingir per una cosa, ha d'esser per la seva cultura, ja bé musical o del tipus que sia. Les aportacions, els ingressos que té el Patronat no són suficients per cobrir el pressupost de l'Escola de Música. Per tal motiu hem de recórrer a rifes, loteries, berbenes, excursions... Però l'aportació més important, a més de la dels socis i de les quotes de les classes de música, ve de les entitats oficials, entre elles la del nostre Ajuntament i la de la Conselleria de Cultura.

—Ja que exposes aquest perill, ¿no us heu plantejat què faríeu si us mancassin aquestes aportacions d'organismes oficials?

—En aquests moments es parla molt de crisi econòmica. Si ens mancassin aquestes aportacions oficials, el Patronat s'hauria de replantejar tots els plans previstos per al futur. He tingut ja contactes amb certs elements oficials i procuraré molt prest entrevistar-me amb altres autoritats.

O. Arbona

d'actuació (1988-92) del Pla de Millorament de Façanes.

L'experiència d'aquests 4 anys ha evidenciat una problemàtica estètica i arquitectònica dels exteriors de les vivendes de les Illes Balears.

Amb l'objectiu de subsanar aquestes deficiències i amb l'assessorament dels tècnics responsables de les rehabilitacions i restauracions de les façanes s'ha establert el següent programa d'actuacions concretes:

1.- Creació d'una xarxa de tècnics de patrimoni a tot l'àmbit de la Comunitat Autònoma Balear.

2.- Legislació per a l'eliminació del traçat elèctric i telefònic a les façanes de les vivendes de la Comunitat Autònoma Balear.

3.- Estudi sobre el deteriorament i conservació de la pedra monumental.

4.- Restauració d'interiors.

A la relació dels 52 Ajuntaments que han signat el conveni per a 1992 hi figura el de Montuiri.

S.I.A.C.

**EL CAMÍ MÉS CURT
PER TOT EL QUE VOLS SABER
SOBRE L'ADMINISTRACIÓ**

900
321
321

**EL TELÈFON
AMB RESPOSTES**

Servei d'informació i atenció al Ciutadà

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

Bartomeu Ferrando Manera

El segle passat era metge i durant més de 17 anys fou batle de Montuïri

Bartomeu Ferrando Manera va néixer a Montuïri dia 22 d'agost de 1830 i quan el batiaren li posaren els noms de Bartomeu, Marià, Josep, Ignaci, Lluís, Joan i Miquel. Però durant el seu temps era conegut a la vila per metge Ferrando.

El seu pare, Bartomeu Ferrando Nebot (1789-1855) també era metge, i la seva mare era na Pereta Maria Manera, de Son Manera. I per altra part era nebot de dos preveres germans del seu pare: un anomenat Joan i l'altre, Miquel.

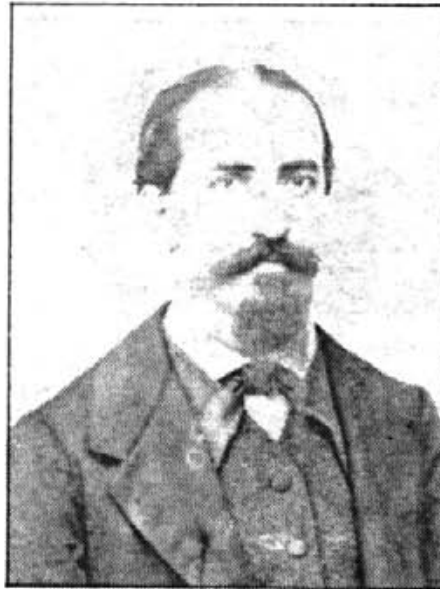
Quan Bartomeu Ferrando Manera era petit anà a escola a Montuïri amb algun mestre o mestressa, però una vegada acabat l'ensenyament primari es traslladà a Ciutat a estudiar el batxillerat.

Després d'haver cursat aquests estudis —això era a la meitat del segle passat— el seu pare decidí que, com ell, també estudiàs la carrera de medicina a la Universitat de València.

Durant tots aquests anys d'estudiant universitari es traslladava a la Ciutat del Túria tres vegades a l'any: a començaments de curs, després dels Reis i després de Pasqua. I se n'hi havia d'anar amb un vaixell de vela —era l'únic medi— en un viatge que durava tres o quatre dies, però qualque vegada arribava a la setmana. Dins les maletes se'n duia de ca seva 12 llençols, 12 camies, 12 calçons blancs... per estar allà les 12 setmanes del trimestre. I a la tornada ho tornava tot, després d'haver estat emprat.

Acabada la carrera s'establí a Montuïri i aquí exercí la seva professió. Al cap d'un parell d'anys es casà amb na Maria Àngela Obrador Ramon, de Felanitx, dia 13 de maig de 1872. Tengueren quatre fills: Maria, que fou monja de Santa Clara i morí el 1912, Bartomeu, que fou missèr; Joan, ric propietari rural i cinc vegades batle de Montuïri (1) i Miquel (2), famós metge cirurgià.

Hem de pensar que per aquell temps encara no hi havia cotxes i

l'únic medi de locomoció de què disposava el nostre ressenyat era un cavall i una sella, i aquesta encara es conserva a la casa pairal. I sempre que anava a passar visita ho feia traslladant-se a la casa del malalt cavalcant damunt un cavall, que generalment fermava a les anelles que hi havia a moltes façanes, o si no, a la baula. No sols visitava a Montuïri, sinó que també anava als pobles veïnats.

Per altra part cal esmentar que aquest Ferrando (com també ho fou després el seu fill Joan) era molt polític i va esser batle de Montuïri durant quasi dèsset anys. Dia 10 de maig de 1872 ho fou elegit per primera vegada, per 9 vots dels 10 regidors. I successivament desenvolupà el càrrec fins al 1887 en què sols fou regidor, ja que a les eleccions del 10 de maig de 1891 fou elegit regidor, i a les votacions entre aquests edils de bell nou fou elegit batle per 7 vots a favor i una papereta en blanc, càrrec que ocupà poc temps.

Ens consta que durant el temps que fou batle, ja bé per prestigi o ja bé per raons que desconeixem, el cert és que no fou el metge titular de la vila, arribant el cas que, no havent-n'hi d'altre, varen haver d'anar a Algaida perquè el metge d'allà ocupàs la titularitat de Montuïri.

Per altra part, durant aquesta darrera batlia, el 9 de d'agost de 1891 s'acordà comprar o expropiar els terrenys necessaris de Sa Torre per construir-hi "Es Pou d'Es Dau".

D'ell deia el metge "de Meia" que en Ferrando "era el cacique màxim de Montuïri, però aquest homo tenia un avantatge que el vull dir en honor seu —reafirmava Joan Oliver—. Aquest homo, an es qui servia millor com a metge, era an es seus contraris polítics. Un contrari polític que l'avisava: paf...! Era un homo que encara anava vestit... jo no el vaig veure, però mu mare m'ho contava... a s'antiga usança. Es matí s'aixecava, se posava uns calçons veis, feia es corral net amb un ram, vénga, vénga!, i com havien arreglat es missatges i com ho havien fet tot, se vestia de negre amb una levita. Duia una clenxa que li arribava fins an es clotell, i sa xistera. Vestien molt bé, es metges antics. Aquest senyor era es campanar de Montuïri, eren es més rics amb molt avantatge: Es campanar de Montuïri, políticament parlant, en terres i en tot, era sa casa Ferrando"(3).

Tornant a l'última etapa com a batle, hem d'esmentar que a la darrerria de l'any següent d'haver pres possessió de la batlia, la seva salut ja no li permetia fer tanta feina. D'aquí que el 29 de desembre de 1892, el ple de l'Ajuntament acceptava la seva dimissió de batle i regidor, "per falta de salut" (4).

Pel que s'entreveu, ja no es tornà reposar totalment d'aquella malaltia, i un any i mig més tard, concretament el 18 de març de 1894, deixava d'existir. Aleshores tenia 63 anys.

Onofre Arbona

(1) Aquest Joan fou el pare del metge Joan Ferrando Gallard, el qual projectam ressenyar-lo pròximament.

(2) En publicarem una ressenya. Cfr. BONA PAU n° 455 de gener de 1991.

(3) Cfr. "Un poble, un temps" de Joan Miralles i Monserrat. Pgs. 237 i 238.

(4) Cfr. Llibre d'actes de l'Arxiu municipal de Montuïri, d'aquell any.

Bartomeu Servera Gallard, nou regidor

Des de l'oposició farà les suggerències que consideri positives per a Montuïri

Un nou regidor, de 30 anys, fadrí, va prendre possessió del seu càrrec a l'Ajuntament de Montuïri el passat 22 d'abril. Ens referim a Bartomeu Servera Gallard, militant del P.S.O.E. des de fa més de deu anys. En Tomeu no és el regidor més jove, però sí, s'incorpora al Consistori amb un esperit jove i amb ganes, com aquell qui espera l'oportunitat per poder dur a terme allò que pretén.

—*¿Amb quina il·lusió, Tomeu, has agafat aquest càrrec de regidor del nostre Ajuntament?*

—Amb la normal, encara que no massa, perquè així com està l'Ajuntament no es pot fer gaire cosa. De moment no podem realitzar cap activitat _es refereix als dos del seu partit dins l'Ajuntament_, perquè no tenim cap Comissió.

—*¿Què pensau fer, idò?*

—L'única cosa que podem fer és vigilar l'actuació del P.P., que està en el poder; i si trobam alguna cosa mal feta, prevenir-los.

—*¿Penses, si t'ho demanen, ficar-te dins qualche Comissió de l'Ajuntament?*

—Segons i també amb quines condicions. Si és per a una Comissió i sols per accedir a un nomenament i no pots disposar de pressupost ni dotacions ni projecte... no val la pena. Si, per exemple, et diuen: et toca aquesta Comissió, però sense participació en altres coses, sense dotació econòmica...

—*Naturalment, així com es desenvolupen les coses dins l'Ajuntament, és molt probable que en Tomeu Servera no estigui al front de cap Comissió, però sí, ficat dins una, per treballar amb aquells que ja la integren i fer feina conjuntament amb ells. És molt possible que el P.P. no en vulgui cedir cap.*

—Ni d'altra manera tampoc, perquè, que sàpiga —diu el nostre entrevistat— no en convoquen cap. Ho fan molt a la seva manera.

—*¿Quina és la teva opinió res-*

pecte a la manera com el P.P. regeix l'Ajuntament?

—Crec que no és realment el P.P. qui ho duu, sinó que ara són dos a tres encapçalats p'en Ramonell, els qui fan totes les gestions allà dedins. Els altres hi tenen molt poca activitat. Això és el meu punt de vista, encara que podria esser que m'equivocàs.

En Tomeu encara afegeix:

—He començat ara i no sé exactament com funciona. Sols fa dos dies queestic allà dedins i no sé molt el trull com està.

—*¿Quina opinió te'n vares dur del ple en el qual prengueres possessió del teu càrrec?*

—Ja m'imaginava que seria així, sense cap complicació ni una; perquè l'ordre del dia tampoc no assenyalava cap tema complicat. Eren tres punts intrascendents. A més, hi havia les preguntes que havíem formulat i totes les varen contestar per escrit. No hi hagué cap novetat. A més, repetesc, no hi havia cap punt conflictiu.

—*Passant ara a un altre tema. ¿Esperaves esser regidor?*

—Sí. Realment era un tema del qual ja me n'havien parlat abans, en temps de les eleccions. Ja m'havien participat que en Biel Miralles possiblement dimitiria... com així ha estat. La idea _afegeix_ era fer una renovació dins

el partit. Estava el tercer de la llista i teníem un projecte més o manco de quatre anys.

—*És de suposar, però, que el teu antecessor continua dins el partit.*

—Sí, ja que si va dimitir era per poder-se dedicar més intensament a les tasques que té dins el partit i deixar un poc el que feia dins l'Ajuntament. Ell segueix com a secretari del P.S.O.E. a Montuïri; i a Ciutat igualment continua amb el mateix càrrec. O sia que ho ha fet per treballar més dins el partit.

—*La teva opinió del P.P., que ara comanda dins l'Ajuntament, ¿quina és?*

—Fa molt poc que hi som, però des de fora, repetesc, veig que el partit no té massa funcions dins l'Ajuntament i són en Ramonell i dos o tres més. Sembla que fa la política del Consell, i el Consell és el qui dóna els doblers per fer una o altra cosa. No és que hi hagi molta iniciativa. I per altra part, el pressupost municipal tampoc no dóna per a molt. Montuïri és un poble que no és molt ric.

—*¿Pensau, tu i els del teu partit, fer qualche cosa concreta més dins l'Ajuntament; o, pel contrari, hi estau, romanent a l'expectativa, detectant falles, acusant de qualche cosa... de l'angle de l'oposició?*

—Això serà segons l'oferta que ens fassin. Si ens en presenten qualcuna molt interessant ens podríem plantejar integrar-nos dins l'equip que ara governa per dur qualche tasca endavant. Depèn també de l'oferta que ens facin.

—*Participaríeu més de les tasques de govern municipal?*

—És una cosa que també ja havíem discutit amb en Pep Maria. Si un diu que no, sembla que no vols participar en res; si dius que sí, perquè veus que en pots treure qualche cosa... De totes maneres si tenim suggerències que consi-

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

derem han de ser pel bé de Montuïri, les farem. Això encara que no ens agrada la postura d'haver d'estar a l'oposició.

-Un ha d'acceptar el resultat de les eleccions -afegim nosaltres-.

-Sí; hem d'acceptar que la composició de l'Ajuntament és així i que ara ens toca estar a l'oposició. Tenim minoria. Hem de reconèixer que ells varen guanyar per molta diferència. I el qui comanda té la pella pel mànec. El que poden fer els altres és fiscalitzar un poc l'actuació municipal, però poca cosa més.

-¿Quin temps fa que estàs dins el P.S.O.E.?

Hi vaig entrar abans de complir els 20. I no és que esser regidor fos la meua meta. A les anteriors eleccions ja m'hi havia de presentar i no ho vaig fer. Vaig dir: res de res, ara féu quatre anys. A més, també hi havia una necessitat d'altra gent.

-¿Què diries a la joventut de Montuïri pel que fa referència a política o altres aspectes positius?

-Avui la joventut de Montuïri no és massa activa, en el sentit de la política. Crec, però, que si se li aficàs una mentalitat política així com pertoca, seria una altra cosa. Hauríem d'entendre que la política és la que decideix com ha d'esser el poble, l'actuació de l'Ajuntament, allò que s'ha de millorar... incitar-los a participar és una manera de fer poble i així poder decidir com és i com ha d'esser el poble que a tu t'agrada. I això pareix que als joves no els interessa massa. Basta veure l'escassa filiació de joves que hi ha dins els partits... Passen de tot.

-D'estar-hi ficats, els joves podrien participar de la vida ciutadana del poble.

-Podrien dir: a mi m'agradaria que Montuïri fos així, i fer qualque cosa més perquè ho fos. En canvi, si estàs a ca teva, ho faran així com ho voldran els altres.

-És de suposar que penses romandre dins aquest càrrec fins

a la fi de la legislatura.

-Sí; exactament.

-¿Tens qualque càrrec dins el partit?

-No, sols som militant de base. Estic afiliat a les joventuts. Per mor de l'edat t'hi afilien, però res més. I dins l'executiva de Montuïri tampoc hi estic. El secretari general és en Pep Maria.

-Per acabar ens podries especificar un poc el teu caire professional.

Actualment estudiï segon de graduat social, dins el camp labo-

ral. I això em retreu un poc de temps. I per altra part, professionalment faig feina a la fàbrica d'"espuma" de Montuïri. Estic a producció. Aquí, a Montuïri, sols feim "espuma".

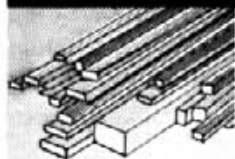
I d'aquesta manera varem concloure aquesta curta entrevista amb el nou regidor. Preteníem que digués qualque cosa als montuïrers i que ens donàs la seva visió pel que fa al panorama polític de Montuïri. Així i aquí romanen ara les seves manifestacions.

O. Arbona

Ahora en Manacor

BRICOLAR

H I P E R M A D E R A

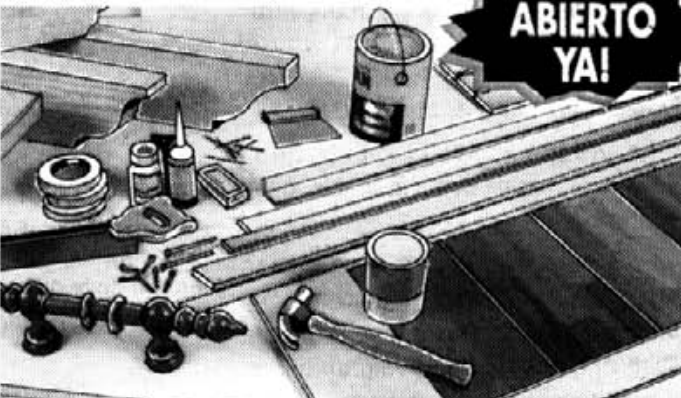

Una gran exposició dedicada exclusivamente al bricolaje en madera para el hogar, donde encontrarás todo lo necesario para montártelo de maravilla, económico y super fácil.

- kits para montar muebles, estanterías, repisas, etc.
- Palos para cortinas.
- Persianas mallorquinas.
- TapaJuntas.
- Peldaños.
- Balústres
- Zócalos.
- Vigas para techos.
- Cantoneras.
- Listones
- Paneles para forrar paredes.
- Madera para forrar columnas.
- Tarimas flotantes y parquet.
- Taburetes.
- Mesas.
- Puertas.
- Herramientas.

CIENCO

Y todas las existencias del mercado en material de bricolaje de madera.

ABIERTO YA!

Tenemos practicamente de todo lo que necesitas. Ven a BRICOLAR y lo comprobarás.

Hay que tener madera para ser un manitas.

HORARIO: De 9 a 13 hrs. - 15 a 20 hrs. Sábados De 9 a 13 hrs.

PASEO FERROCARRIL 5/N FRENTE COLEGIO LA SALLE • TEL. 551250 • MANACOR

Josep Miralles Garau "Rustit", senzill i obert

Els 80 anys de vida d'un montuïrer afable i treballador

Quan es parla amb en Pep, el que ens crida l'atenció d'ell, tot d'una, és la seva afabilitat. Donant lloc a un diàleg, no acaba de creure's una persona tan important per fer-li una entrevista. Baix d'aquest aspecte no podem estar d'acord amb ell, ja que considerem que aquest tipus de persones —la gran majoria—, senzilles, corrents, anònimes, que es perden i viuen dins els nostres pobles i que escapen als qui escriuen la història sense saber que existeixen, són les que vertaderament donen caràcter i vida al poble. En Pep és una d'elles.

Receptiu i atent, la seva cara reflexa una expressió de benvinguda i les seves paraules descobreixen la cordialitat del seu caràcter.

Per a nosaltres, a més d'un bon amic, és una font d'informació per saber com era, com pensava i de quin mode es desenvolupava la vida, el temps de la seva infància i joventut. El tractam de tu perquè la nostra amistat ve de molt enrera.

En Pep Miralles Garau "Rustit" va néixer a Montuïri el 18 de gener de 1912, per tant ara té 80 anys. A ca seva varen ésser dos germans i tres germanes. Ell, d'entre tots, fou el quart.

—¿Amb qui anares a escola, Pep?

La pregunta, per l'aspecte de la seva cara, pareix que li fa gràcia, quan contesta.

—A penes vaig anar a escola quan era nin. Una temporada d'hivern vaig anar a escola amb el capellà Palou. Però el que sé, el que vaig aprendre, m'ho ensenyà durant un hivern, també el vespres, el caminer "Rua". De dia jo havia d'anar a fer feina.

És la mateixa resposta d'altres entrevistats del nostre poble. La mateixa història de tants de montuïrers que varen ésser en certa manera formats i ensenyats per altres montuïrers, quasi desconeguts avui. Ensenyants autodidàctics que tengueren els vespres d'hivern per alumnes a quasi tots els nostres pares i padrins. Vénen a la nostra memòria el caminer "Rua" abans esmentat, l'amo en Vicenç

"Xiu", en Bartomeu "Doia", l'amo en Joan "Trobat", i altres que a judici de l'autor d'aquestes retxes es mereixen un record d'admiració i agraïment per part de les generacions posteriors. I ens preguntam també si no valdria la pena recercar, recopilar els noms de tots aquests educadors anònims que, en temps difícils, ajudaren a donar una cultura als nostres majors.

—¿Suposam que també et tocà estar llogat?

Tira el cap enrera quan contesta rient.

—Això era la cosa més corrent en aquells temps. Les famílies eren nombroses, no hi havia doblers i molts, només per al manteniment, es veien obligats a llogar els seus fills. Quan jo era nin, a l'edat de vuit anys, ja vaig anar a collir oliva a "Muleta" (Sóller).

—¿I com funcionava això de collir oliva?

—Et diré la meua experiència. Des de Montuïri anàrem a Ciutat amb tren. Allà ja ens hi esperaven uns quants carros de la possessió on anàvem. Ens "encolcàrem", érem una "tracalada" d'al.lotes i jo, i ens dugueren fins a "Muleta". Per aplegar les olives dúiem un paner i feia molt de fred. El migdia i el vespre ens escaldaven un plat del que aguiaven a les cases. Quan partíem de Montuïri, entre altres coses ens en dúiem un talec de farina, i allà, cada un, pastava el seu pa, que procuràvem que sempre fos en diumenge. Els amos eren bona gent. Els diu-

menges anàvem a missa a Sóller, que era molt prop. A la fi de la campanya, a més dels doblers que havíem guanyat, ens entregaven unes quantes gerres d'oli, cosa que ja estava en el tracte. Record que mu mare, quan vaig arribar a ca nostra, com que vaig dur oli, va fer bunyols.

Després d'un breu silenci continua la narració.

—A l'edat de deu anys vaig estar llogat de porqueret a Son Coll Vell durant quasi un any. Aleshores hi estava d'amo el pare d'en Toni de Mianes. Seguidament vaig passar a Son Vanrell, on hi estava l'amo en Joan "Poeto". Des d'aquí i havent complert 12 anys, vaig passar a Son Espanyol, on hi vaig estar quatre anys. Aquí, quan en tenia 14, ja menava un parell de muls amb jou, coixins i una arada de fust. Estava tot orgullós perquè havia passat de "plaça morta" a pareller.

En Pep pren alè per continuar amb la seva història.

Des d'aquí cap a Son Termes, devora S'Esgleieta, on vaig emprar per primera vegada una arada amb rodes, amb barreres. Tenia ja uns 18 anys.

—¿Ens pots dir com transcorria un dia normal de feina dins una d'aquestes possessions?

—Sí; això queda ben gravat dins una persona que ho ha viscut tant de temps. A la matinada, quan l'alba encara no apuntava, se sentia la veu del pareller major que cridava molt fort: "Al.lots, sopes!" Els missatges ens aixecàvem del llit sense perdre temps; berenàvem, posàvem els guarniments necessaris als parells i partíem cap al sementer. A vegades al sementer esmentat hi havia d'estar una estona llarga, sense poder començar a llaurar perquè encara no hi veien. Fèiem feina tot el matí. Prop del migdia tocaven el corn a les cases, desenganxàvem el parell de l'arada i damunt ell, partíem a dinar. Després d'haver dinat i fumant un cigarret, partíem altra volta amb el parell cap al tornall, continuant la llaurada fins al sol post. Quan acudíem a les cases i abans de sopar, la

(Continua a la pàgina següent)

En Pep "Rustit" gaudeix de contar les peripècies de la seva vida

(Ve de la pàgina anterior)

madona o el pareller major davant, i la resta del personal de les cases, darre-ra, passàvem el rosari. Aquest costum era a totes les possessions per on vaig passar. Després d'haver sopat, molt prest ens n'anàvem a dormir. Pots estar ben tranquil que no teníem cap joc. Uns dormíem al sostre, altres dins alguna habitació en petites lliteres, que tenien un matalàs de palla llarga o aritja. Record que a Son Espanyol l'amo em donava 4 cèntims (0'10 pessetes) per cada cimbal que retiràs del sementer. Qualque diumenge, amb el mul i l'arada de fust, en traïnava tot el dia.

Com totes les persones que han passat per aquestes peripècies, en Pep gaudeix contant-nos aquesta part de la seva vida. I continua.

—Des d'aquí vaig anar a la possessió de Son Sant Joan. Tot quant avui són pistes d'aterratge i gran edificis de recepció, jo ho he llaurat amb una arada amb rodes —afirma en Pep— i amb un tractor "Fordson". Estant aquí ja tenia 19 ò 20 anys i vaig recalar a ca nostra perquè estava a punt de fer el servei militar, cosa que no va poder ser perquè em declararen excedent de "cupó".

—¿Què fou de la teva vida després?

L'any 1934 vaig començar a fer feina a la via del tren. La meua primera feina fou canviar rails des de Santa Maria a Felanitx. Del nostre poble érem entre 27 ò 28, els que fèiem feina a una sola brigada.

Estam devora el foc en un dia de principis d'abril, quan sembla que el temps ha tornat enrera. El fred, la brusca i el vent obliguen la gent a resguardar-se de les seves inclemències; i escoltant en Pep el temps passa amb rapidesa.

Ens conta que després de la guerra civil començà a fer feina en el tren. Estava a la brigada volant de Montuiri, per passar després a Palma. Més tard l'encarregaren accidentalment de la brigada de Lluçmajor. Més envant fou capatàs de la brigada de Santanyí. Des d'aquest darrer poble tornà a Montuiri com a capatàs de la brigada volant. Més tard encara, passà pel Pont d'Inca i Sineu. Dins la "Compañía de Ferrocarriles de Mallorca" en Pep

"potonejà" i féu feina de valent. Es jubilà essent capatàs de la brigada de Montuiri, i el tren deixava de passar pel nostre poble. Va estar al servei de la companyia de ferrocarrils durant més de 30 anys.

Quan en Pep ens relata les seves vicissituds com a ferroviari i amb tota classe de detalls, el veim immers dins el temps revivint el passat. El treim de dins aquest món de rails, travesses i vagonetes per fer-li altres preguntes.

—¿Vares anar al front de guerra durant la nostra guerra civil?

—Sí. Em vaig incorporar a Infanteria el 37. Vaig estar al front de Catalunya durant un any, fins que la nostra columna arribà a Port-Bou. Des d'aquesta població vaig venir al poble, de permís. La meua reincorporació al meu batalló va ésser a Àvila. Era l'any 39, març avançat. La guerra semblava ja decidida, però Madrid, la capital, resistia. Ens concentràrem amb altres forces i partírem al front de Madrid passant per Toledo. La guerra acabà quan ens trobàvem a Villa Manrique del Tajo, prop d'Aranjuez. Des d'aquest punt vaig venir llicenciat.

—¿Quines foren les teves aficions?

—El cinema. Gaudia veient una bona pel·lícula. La primera cinta que vaig veure sonoritzada fou en el "Modern"

de Palma. Aquestes pel·lícules ara tal volta farien rialles, però a nosaltres ens entusiasmaron. Eren moltíssimes les persones que estaven pendents del cinema. Avui és difícil per als joves comprendre-ho; llavors vivíem a un altre món.

Creim que en Pep ha dit una paraula molt encertada; avui no ens espanta res, però llavors vivien dins un altre món, on la feina era més dura i més grosses les dificultats. A moltes persones els ajudava a dur els treballs i penalitats diaris, la il·lusió del cinema dels diumenges.

—¿Enyores aquells temps?

—Més que aquells temps, enyor l'eufòria i la joventut que tenia llavors. Avui es viu moltíssim millor, indubtablement.

Deixam el nostre amic mentre escolta un petit transistor. No pot veure la televisió perquè té problemes de visió.

Els matins, quan el temps ho permet, el podem veure a plaça amb altres companys, asseguts a la vora dels arbres, de branques florides, que també els fan companyia i que quasi prenen part en les seves converses. Almenco ens atrevírem a dir que els escolten amb complaença.

Miquel Martorell Arbona

"CANTAR PANADES"

Els joves de la banda i de l'Escola de Música enguany tornaren sortir a "cantar panades"

VIATGE D'ESTUDIS: GALÍCIA - MADRID

Els 50 alumnes de Montuiri i Petra amb els seus professors al Parc d'atraccions de Madrid

Eren les deu del vespre del diumenge 5 d'abril passat quan arribà el moment més esperat durant un any. S'anava a complir. Partírem amb el cotxe cap al port on ens esperaven els de Petra. Entre tots formàvem una expedició de 24 alumnes de Montuiri, 26 de Petra i 4 professors.

El vaixell "Ciutat de València" ens va servir per fer les primeres amistats amb els petrers. I a més, dúiem son enrrera.

Arribàrem a Barcelona "fets pols" i ens instal·làrem a l'autocar, que ens va portar a fer una volta per la "Villa Olímpica".

Ens dirigírem seguidament cap a Saragossa per la zona dels Monegros. Tothom intentava dormir. Mentre, miràvem "Mira quien habla".

L'horabaixa anàrem al Monestir de Pedra, on gaudírem de la bellesa de les cascades. Continuàrem el camí i arribàrem a Aranda de Duero, on descansàrem aquella nit.

El dimarts, dia 6, de bon matí seguírem cap a Valladolid i travessàrem Castella. Eren grans extensions amb un paisatge avorrit, però no per a nosaltres perquè teníem bona companyia. Dinàrem a Almazcara i continuàrem ja prop de Galícia. Ens vam aturar a Piedrafita do Cebreiro a tirar-nos neu. Galícia era tota verda i per aquells voltants

es veien moltes vaques que pasturaven. Era molt garrida. Devers les 7 de l'horabaixa vàrem arribar a Santiago i ens varen donar les habitacions. Sopàrem i anàrem a fer una volta.

El dimecres dia 7 partírem cap a les Ries Altes. Visitàrem La Corunya (Torre de Hércules, platja, estadi de Riazor i la ciutat en general). L'horabaixa anàrem a Ferrol i a Betanzos per contemplar les seves ries. A Santiago vàrem sopar i el vespre vàrem anar a veure "Cowboys de Ciutat".

Dijous ens vàrem aixecar prest i partírem cap a les Ries Baixes. Vèrem Villagarcia i La Toja, una illa preciosa. Dinàrem a Pontevedra i l'horabaixa anàrem a Vigo. Sopàrem i anàrem a ballar a "Liberty", una discoteca de Santiago.

El divendres quasi no vàrem fer res (seure, menjar, veure pel·lícules i altres coses...). Sempre viatjàrem amb l'autocar. A les 7 de l'horabaixa arribàrem a Madrid, ens instal·làrem a l'hotel "Rex". Sopàrem i sortírem a fer una xocolatada amb xurros, típic de Madrid.

El dissabte es presentava molt actiu. A les 7'30 ens aixecàvem i a les 9 ja érem al Palau Reial. Vèrem les principals sales i ens explicaren coses. Visitàrem el Museu de Cera, que era ple de figures de cera que semblaven reals. Dinàrem a un "Burger king", una "pizzeria"

molt elegant i immensa d'hamburgueses i "pizzas". A les 3 anàrem al Parc del Retiro, on amb les barques encaçàvem ànneres. A les 5 agafàvem el Metro, que estava molt brut, per anar al "Santiago Bernabeu" (En Toni Salas degué quedar al·lucinat, com qualcú més). A la sortida del metro vàrem un cotxe de policia que perseguia un altre i es produïren alguns trets d'armes de foc. Ens vàrem retgirar. Fèrem les compres pel "Corte Inglés", que estava molt ple, i tornàrem a l'hotel. Vàrem sopar i anàrem a veure "Hook", una pel·lícula recomanable.

El darrer dia, el diumenge, vàrem anar al mercat del Rastro. A les 11'45 vàrem visitar el Museu del Prado, que va ésser un avorriment total. Dinàrem per darrer cop a l'hotel i l'horabaixa pegàrem al parc d'atraccions. Fou molt divertit. A l'hora d'arribar a l'aeroport no hi havia bones cares, però amb el partit de rugby dins el recinte de Barajas i el guàrdia que ens va prendre les pilototes... ens ho passàrem millor. Vèrem en Romay i en Gil i a les 23'55 deixàvem de trepitjar la Península. I a les 0'45 aterràrem a Son Sant Joan. No ens vàrem acomiadar dels petrers i petreres perquè esperam ésser amics molts d'anys. I fins a una altra.

L'Ajuntament en marxa

VIII Diada Automobilística Rallye de Montuiri '92

L'interès per la diada automobilística d'enguany celebrada dia 20 d'abril segona festa de Pasqua, va quedar patent tant pel nombre de participants —36— com per la gran quantitat d'espectadors que presenciaren les proves, particularment les d'habilitat d'Es Dau i les del recinte exterior de la discoteca "Ics".

Cal assenyalar que se'n classificaren 31, i d'aquests, 17 eren cotxes de Montuiri o de montuïers. Això revela l'afició que hi ha en el nostre poble.

Les quatre proves programades es desenvoluparen tal com estava previst: El matí començà amb una d'habilitat en Es Dau. Després, la de regularitat per diferents indrets del terme, per acabar amb una altra d'habilitat en Es Dau.

A l'horabaixa i per espai d'un parell d'hores i contemplada per un gran nombre d'espectadors, es va celebrar la darrera prova d'habilitat, que, com s'ha dit, fou a la discoteca "Ics".

El Rally estava organitzat pel Patronat Municipal d'Esports i hi podien participar vehicles de producció degudament homologats.

La classificació final s'establí tenint en compte la suma del temps invertit en les quatre proves programades. S'establiren lògicament penalitzacions d'acord amb el temps invertit, les faltes comeses o el desplaçament de pals o cons.

A darrera hora del capvespre del mateix dia es féu l'entrega de trofeus als 10 primers classificats de la general.

Cal assenyalar que el primer i el segon, foren montuïers.

El resultat final de la diada s'establí així:

- 1 Josep Alfredo Hernández
Rafel Fullana Mini
- 2 Antoni Verger
Bartomeu Verger Innocenti
- 3 Pere Oliver
Gabriel Cerdà Corsa GS'I

- 4 Joan Mayol
Llorenç Garcias 205 Rallye
- 5 Rafel Barceló
Toni Ballester Fiat uno
- 6 Toni Lull
Josep Mut Opel Corsa
- 7 Miquel Fullana
Biel Ferrando 205 G T I
- 8 Gerard Pons
Nadal Beltran Seat 127
- 9 Jaume Barceló
Jaume Bauzà Mini
- 10 Pere Fullana
Antoni Canyellas Golf G T I
- 11 Biel Tos
Mateu Cifre 205 Rallye
- 12 Rafel Monserrat
Lucas Sola Opel Corsa
- 13 Tomeu Mayol
Magdalena Sastre 205 D
- 14 Josep Mayol
Bartomeu Roig 205 G T I
- 15 Josep Barceló
José A. Carralero Fiat Uno T
- 16 Guillem Alou
Joan Nicolau Opel Corsa
- 17 Miquel Verger
Sion Verger Panda
- 18 Sebastià Rigo
Bartomeu Miralles Suzuki SW,
- 19 Vicenç Vaquer
Gaspar Verger Escort RST
- 20 Antoni Andreu
Josep Gonzàlez Fiesta
- 21 Miquel Blascos
Pere Bondia Kadett
- 22 Biel Sampol
Biel Nicolau Ibiza
- 23 Joan Vidal
Elena Picornell Opel Corsa
- 24 Llorenç Mayol
Joan Rigo R-19 16V.
- 25 Gabriel Miralles
F. Maria Niell Clio
- 26 Francesc Manera
Margalida Camps Opel Corsa
- 27 Joan Matas
Miquel Gayà Opel Corsa
- 28 Joan Manera
Miquel Barceló Fiesta
- 29 Joan Bisquerra
Joan Servera Renault 9
- 30 Pere Mayol
Joan Barceló GT.Turbo
- 31 Amador Mestre
Miquel Bauzà 205 D.

El ban del Batle d'Es Puig

DIA VINT-I-U DEMATÍ DE LA PLAÇA PARTIREM, LA BANDA FINS AL POU DEL DAU ENS ACOMPANYARÀ, ELS QUI VOLGUEU A PEU PODREU CONTINUAR, PEL CAMÍ VELL A FAMILIARS SALUDAR I AMB AMICS PARLAR. A LA POTADA DEL DIMONI UN ALÈ I FORCES RECUPERAR PER A LA COSTA PUJAR.

LA MARE DE DÉU A TOTS ENS REBRA I UN BON DIA ENS DESITJARÀ PERQUE L'ANY QUE VE HI POGUEM TORNAR.

NINS I NINES PILOTES AL PUIG HI HAURÀ PER DAVALL ELS PINS FER-LES CÒRRER I BOTAR. LES PEDRES PLANES CERCARAN ELS QUI EL RÈBOT VUGUIN TOMBAR.

PANADES DE XOT O PORCELLA, RUBIOLS DE CONFITURA O BROSSAT ELS QUI QUALCUN ELS HAGI QUEDAT A LA VORA D'UN PI O MATA MENJARAN.

A LES ONZE OFICI SOLEMNE QUE DON BARTOMEU PREDICARÀ I TOTS LA MARE DE DÉU A BESAR.

I COM CADA ANY PER ACABAR, BOLEROS I JOTES A BALLAR I A MIGDIA TOTS A DINAR.

EL BATLE DEL PUIG,
JOSEP Ma. MUNAR VICH

El cultiu del meló

El cultiu del meló, així com altres cultius, suposa fer ús de generalitats, encara que molts de casos no condueixen a recolzar pràcticament l'agricultor. Per això cal tenir en compte:

Els diferents tipus dintre de cada espècie de "Cuminis melo" (eriçó, "piel de sapo", "rochet", "galia", "marina", "charentais"...).

Varietats dins cada espècie (prime-rencs, tardans, resistències, etc.)

Diferents formes de cultius: secà aire lliure, "acolchat" "acolchat dintre hivernacle", "entutorat", inclòs hidròpic".

TÈCNiques DE CULTIU

S'ha de tenir en compte que la variabilitat de les condicions climàtiques en les diferents zones productores fa poc menys que impossible precisar de forma general una determinada manera de llaurar.

No obstant, l'experiència local ens donarà a conèixer el maneig més adequat del cultiu, i això ens durà a obtenir una garantia d'èxit.

L'agricultura, com a ciència "no del tot exacta", ens obliga a establir entre el pagès, el tècnic assessor i el cultiu, criteris d'actuació encaminats no només a solucionar problemes puntuals, sinó a evitar tant com sia possible que aquests problemes apareixin, mijançant un seguiment periòdic d'aquelles circumstàncies que en aquell moment poden aparèixer.

Passem a explicar la referència de l'adob del meló, esperant que serveixi de suport al quefer de cadascú.

ADOBAT

Preparació del terreny

Essent el sistema radicular del meló, reduït respecte a la part aèria, les arrels han de trobar el terreny explorable.

La preparació del terreny interessa almenys a una profunditat de 30 - 35 cm.

La llaurada ha de servir per enterrar l'adob orgànic amb el mineral, corresponent a l'adob de fons o base.

Seqüència de l'absorció d'elements minerals

El ritme d'absorció ve referit a un interval de temps de 3-4 dies, però per transferir aquesta seqüència a la pràctica agrícola útil, podem agrupar les dades amb 6 períodes distints:

1.- En el curs dels 17 dies següents a la col·locació del cultiu, menys del 10 % dels aliments són assimilats.

2.- Durant els 28 dies que passa entre la floració de les primeres flors perfectes

i la segona generació de flors, la quantitat d'elements absorbits representa entre el 31 i el 40 % del total.

3.- Pràcticament en cap cas l'absorció de cap element arriba al 50 % en els 50 primers dies posteriors al transplant.

4.- En el període següent el ritme de les exigències en adobs augmenta ràpidament, sobretot en el transcurs dels 11 dies anteriors a la fase d'engrossament del fruit.

5.- Durant els 14 dies que precedeixen a la recol·lecció, l'alimentació nitrogenada i fòsforica és molt important, mentre que l'absorció de potassi a nivell de la rel es ralentitza.

6.- La velocitat màxima de penetració de la potassa en la planta se situa entre els 45 i els 65 dies després del transplant.

ORIENTACIÓ DE L'ADOB

No existeix un adob específic vàlid per a tots els melons, però salvant les distàncies entre els diferents tipus, es recomanen els següents:

a) Adob de fons

S'ha de destinar a compensar les extraccions de fòsfor, potassi, calç i magnesi.

La realització d'aquest hauria d'estar basada en una anàlisi del sòl.

Si en el sòl existeix un nivell molt baix

de fòsfor serà preferible utilitzar una tècnica d'adob localitzat sobre la planta o al llarg de la fila de plantes, utilitzant adob soluble. Aquest tipus d'adob afavoreix particularment l'arrelament i el desenvolupament primerenc de la planta jove, la qual cosa economitza en certa mesura el seu superior cost.

Com a recomanació general de l'adob es poden seguir les següents dosis de N-P-K, expressades en unitats per hectàrea.

Nitrogen	80
Fòsfor	110-150
Potassi	120-175

Amb molta freqüència es convenient afegir fins a 80 quilos de magnesi en forma de sulfat.

b) Adob de cobertura

De nitrogenat: 50 U.F. fins a la fi del primer període de creixement. Es pot completar amb 30-50 U.F., però abans que el fruit hagi aconseguit la meitat del seu diàmetre, segons el terreny.

En quant al fòsfor, en cas d'observar-se deficiències, s'ha d'intervenir utilitzant algun adob soluble. Generalment no és necessari de potassi, es pot aportar un 100 U.F. aprofitant els aports nitrogenats.

*Gaspar Socias Mora
Pere Miralles Cerdà*

El dia de la festa d'Es Puig

Cada any el ball del dia de la festa d'Es Puig és animat. Amb la participació de nins i grans s'hi passa una estona agradable

Els cadets de futbol acaben la lliga de I regional en sisena posició L'equip juvenil, campió de grup

Mancant dues jornades per acabar la lliga ja ha ascendit a I regional

FUTBOL

Els resultats que els equips montuïrers han registrat en el passat mes d'abril han estat els següents:

Benjamins

Vilafranca, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 4 - Badia Cala Millor, 0
Portocristo, 4 - Montuïri, 1

Infantils

Montuïri, 1 - Cardassar, 2
Espanya, 0 - Montuïri, 2

Cadets:

Margaritense, 2 - Montuïri, 1
Montuïri, 5 - Alcúdia, 2

Han acabat el campionat de I regional-grup A i han assolit una molt bona classificació. Han ocupat el lloc número sis, a continuació del Manacor A, Margaritense, Campos, Beat Ramon Llull d'Inca i Xilvar. Darrera els nostres han quedat equips de major cens de població que Montuïri: Poblense, Badia de Cala Millor, Alcúdia, Espanya de Lluçmajor, Pollença, Joventut Sallista d'Inca i Artà. Una prova més, de la bona labor que al nostre poble es ve desenvolupant en futbol-base des de ja fa molt de temps.

Vet-aquí la classificació final:

Manacor A.....	30	25	3	2	119	17	53
Margaritense.....	30	19	5	6	54	22	43
Campos.....	29	18	4	7	72	43	40
B.R. Llull.....	30	16	6	8	55	33	38
Xilvar.....	30	16	5	9	50	42	37
Montuïri.....	30	13	9	8	71	45	35
Alcúdia.....	30	14	4	12	58	49	32
Poblense.....	30	12	6	12	66	48	30
Badia.....	28	11	6	11	47	46	28
Cardassar.....	30	10	8	12	46	53	28
Espanya.....	30	9	6	15	41	54	24
J. Sallista.....	30	7	9	14	38	66	23
Pollensa.....	30	9	3	18	55	81	21
At. Alaró.....	30	8	4	18	68	81	20
Pto. Pollensa.....	30	4	6	20	27	109	14
Avance.....	29	4	2	23	39	117	10

Copa President.

El mateix equip cadet s'ha inscrit en el torneig de copa President que es disputa pel sistema d'eliminàries. Li ha correspost enfrontar-se a l'Alcúdia. El primer partit se celebrarà a camp contrari el dia 9 de maig, i el de volta en "Es Revolt", el dia 16 de maig. Cas de superar aquesta eliminatòria, els

Els nins de pre-escolar jugaren contra les nines del mateix cicle. Va ésser un matí simpàtic. Les nines no volen ésser menys que els nins. (Foto: Catalina Gaià)

montuïrers jugaran contra un d'aquests clubs: Alaró, Ramon Llull o Espanya de Lluçmajor. Si tornassin guanyar, passaran a la final de I regional-grup A.

Juvenils

Montuïri, 3 - Cardassar, 2
Manacor, 1 - Montuïri, 1
Xilvar, 1 - Montuïri, 4

El diumenge dia 26, dins Selva, l'equip juvenil es va proclamar campió de II regional, quan mancaven encara dues jornades més per acabar la lliga. Han aconseguit el que es mereixien, per qualitat, serietat i bona feina: L'ascens a I regional.

Enhorabona als jugadors, "míster" Àngel Prado, directiva, socis i simpatitzants.

I PREFERENT

Montuïri, 3 - Andratx, 1

Bona actuació dels locals que varen superar la partida a un Andratx que va agradar molt, especialment, a la primera meitat. Aquesta primera fase va ser igualada i la segona, de caire montuïrer. Una altre dolent arbitratge el de Sánchez Chico que va mostrar onze targetes grogues (dues d'elles dobles) i això que el partit va ser ben net.

La Unió, 3 - Montuïri, 1.

Els ciutadans varen aprofitar-se de la inferioritat numèrica del Montuïri, que va jugar gairebé gran part del partit amb deu jugadors per expulsió del porter Jaume Pocoví. En Joan Verger va haver de fer de porter. La primera part va acabar en empat a zero. El gol montuïrer fou marcat per Gabi.

Montuïri, 1 - Alaró, 0

Pèssim partit d'ambdós equips. El Montuïri va oferir un penós espectacle davant un Alaró que va venir amb un equip de circumstàncies a causa de les lesions i sancions. El Montuïri no va saber aprofitar aquesta circumstància i Juanjo va marcar el gol (amb un poc de sort) en el minut 82.

FUTBOL-SALA INICIACIÓ

Montuïri, 9 - Escola Nova, 4
Montuïri, 2 - Petra, 2

BÀSQUET

Mini-bàsquet

Montuïri, 17 - Gesa Alcúdia, 14
Montuïri, 20 - Sant Agustí, 15

Infantils

Ses Salines, 26 - Montuïri, 13

Josep Alfredo Hernández i Rafel Fullana, guanyadors de la "VIII Diada Automobilística"

Josep Alfredo Hernández i Rafel Fullana

La joventut montuïrera gaudeix de participar i contemplar proves automobilístiques, i més quan en la seva majoria són del poble les qui hi participen. Aquest és el cas de les jornades de cotxes que amb aquesta són ja vuit les edicions que tenen per escenari les carreteres i indrets de nostre terme.

La jornada automobilística del dia de la segona festa es pot dir que tingué un caràcter netament montuïrer, ja que Josep Alfredo Hernández, com a pilot i Rafel Fullana de co-pilot, foren els guanyadors de la "VIII Diada Automobilística" que es va celebrar a la vila.

La nota més destacada d'aquest dia fou la igualtat entre els participants, ja que en nombroses ocasions les diferències de classificació foren mínimes.

A aquesta diada hi participaren nombrosos cotxes i hi va assistir moltissi-

ma gent, especialment joves, que ens feren arribar la queixa que les proves de la tarda començaren amb una hora de retard.

Els campions de l'edició 92 sols superaren en tres segons els seus immediats seguidors, la parella formada per Tomeu i Antoni Verger. Una prova, per altra part, a la qual es classificaren fins a 32 vehicles i a la qual hi intervingueren cotxes de diferents marques i de bastants de pobles de l'illa

JOCOS ESCOLARS

Els equips de ping-pong del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd" de Montuiri varen participar a les finals de Mallorca de promoció.

L'equip infantil masculí A aconseguí el 4rt. lloc i el B el 8è. d'entre 10 participants.

Pel que fa als alevins masculins, l'equip A. assolí el subcampionat i el B romangué 4rt. d'entre 7 finalistes.

Les nines alevins foren campiones de Mallorca amb l'equip format per Paula Ma. Amengual, Maria Rossinyol i Maria Verger.

En aquest campionat hi han participat dos equips de cada una de les comarques de Mallorca.

Club Columbòfil Missatger

Les darreres amollades de coloms foren molt irregulars

Dia 28 de març.

La cursa de Benisa (Alacant-271 km.) va ésser molt ràpida. Els coloms empraren 3h. i 13 m. per arribar, degut a la direcció del vent que bufava fort, procedent del nord-oest. Una amollada que es pot considerar bona, ja que el primer dia es cronometraren el 50 % i el segon també en passaren molts.

4 d'abril

En aquesta amollada, també de Benisa, dels 34 coloms enviats pel nostre club, sols en tornaren 6 el mateix dia i vàrem ésser de les societats amb millors resultats. I el següent dia, amb un cel encapotat, els resultats foren molt semblants.

11 d'abril

Férem la primera cursa des de Valdepeñas (Fons-560) amb un vent variable i visibilitat regular. Sols arribaren 3 coloms el primer dia i 1 el tercer dia. El primer en arribar va ésser el d'en Bartomeu Miralles. Fou una amollada molt dura.

16 d'abril

Era una prova de coloms joves, des d'Alacant (bandada lliure). Amb un vent en contra, cel encapotat, els coloms ho tengueren molt difícil per tornar arribar. De totes formes n'arribaren 7 el mateix dia i bastants més el sendemà.

B. Gomila

MUEBLES BAUZA® S.A.

EXPOSICIÓ
Carrer Major, 22
Telèfon 55 03 50

Apartat de Correus núm. 106
07500 - MANACOR
(MALLORCA)

Pluviòmetre

Abril de 1992

Pluja caiguda a Montuïri

Dia 4	1'2	l. m2.
" 5	10'10	"
" 7	1'30	"
" 8	20'80	"
" 9	0'90	"
" 16	3'70	"
Total	38'	l. m2.

Cuinar en casa

GREIXONERA D'AVELLANES

INGREDIENTS

- 10 ous
- 400 gr. de sucre
- 300 gr. d'avellanes picades
- 1 litre de llet
- Un poc de mantega de vaca
- Bescuit.

ELABORACIÓ

S'unta la greixonera de mantega i hi posam el bescuit, un devora l'altre. Es mesclen tots els altres ingredients i s'hi aboquen damunt. Es cou al bany "Maria" dins el forn durant una hora.

*Ma. Antònia Nicolau Martorell
"Can Moragues"*

D'ÚLTIMA HORA

Macià Manera, en llibertat

Macià Manera —després d'haver romàs quasi tres anys a la presó, des que el 21 de juliol del 89 fou detingut a Montuïri, acusat de pertànyer a l'organització terrorista "Terra Lliure"—, el 31 de maig passat sortí en llibertat condicional, ja que l'Audiència el condemnà a sis anys de presó.

Una vegada alliberat, els sus pares pogueren parlar amb ell, si bé dia 3 d'aquest mes de maig encara no havia arribat a la vila.

Esperam a la pròxima edició poder incloure una entrevista amb ell.

Demografia

NAIXEMENTS

27 de febrer: Antoni Joan Mayol Arbona, fill d'Antoni i de Joana Maria.

8 d'abril: Joan Mayol Rigo, fill de Llorenç i de Joana.

28 d'abril: Marc Solier Costa, fill de Josep Antoni i de Margalida.

DEFUNCIONS

22 d'abril: Josep Ferriol Jordà viudo de 88 anys (de Lloret).

MATRIMONIS

18 d'abril: Joachim Peter Wulf amb Margalida Sampol Mas.

Noces d'argent

MAIG DE 1967

Dia 30.- Miquel Bauzá Jaume amb Maria Cerdà Jaume "Ferrerica".

Dia 31.- Jaume Bennàssar Mayol "Carboner" amb Joana Gomila Roscar "Titina".

Temps passat

25 ANYS ENRERA

Maig de 1967

Jornada de malalts

Dia primer de maig d'aquest any en el Puig de Sant Miquel hi hagué una concentració de 43 malalts i impeditos del poble, organitzada per Càritas parroquial. Va predicar el Pare Agustí. A les 9'30 hi hagué missa, després berenar i festa i devers la una tornaven a ca seva.

50 ANYS ENRERA

Maig de 1942

Visita pastoral

Dia 18 de maig el Bisbe-Arquebisbe de Mallorca, Josep Miralles, va retre visita pastoral a Montuïri. El va rebre l'Ajuntament en ple i totes les autoritats. Es féu festa i va confirmar bastants de nins i nines.

100 ANYS ENRERA

Maig de 1892

Subvenció per a camins

A la sessió de l'Ajuntament d'avui es va donar compte que la Diputació havia concedit una subvenció de 250 pessetes que s'havien d'invertir aquell any per reparar els camins veïnals.

Gloses

A UNA DONA

Devora el Pou del Rei trobd una dona i aquesta li demanà que li fes una cançó. Aleshores l'amo en "Parri" s'estirà d'aquesta:

Magrada una flor de lliri
perquè fa bones olors;
no la feis tan bona vós
pes poble de Montuïri.

ES PUROS FORTS

Per Montuïri hi ha
puros forts, de qualitat;
que és lo més ben presentant
que mai poguem encontrar;
són fets de merda de ca,
pensau si ho és, bon tabac.

Per Pasqua

Es Pasqua vol alegria
i jo tenc molta tristor;
no hi ha penes ni dolor
que me deixin ningun dia;
me falta sa companyia,
que així ho vol nostre Senyor

Perdius

Ses perdius van escamades,
no se deixen acostar,
que en Sampol les vol donar
cada dia escopetades;
encara no estan posades
com ell ja les fa aixecar
i en que vagin erugades
ell no les deixa passar.

Miquel Massanet "Parri"

ALS 83 ANYS

Dóna gust veure a l'estiu,
homes damunt l'era,
esquitxar per sa vorera
perquè quedi ben llafí.
Comencen a dur-hí
ses garbes a sa garbera,
agafen una forca amb la mà
i desfan les refalcades
que feren al segar.
Posen les bèsties a l'era
i prenen trot-trot;
crida tant com pot;
"Rumbo, rumbo", per darrera
els arramba sa llendera
i qualche pic, es garrot.

Antònia Miralles Cerdà

(De 83 anys, en el moment que feien les panades d'enguany)

Dos dits de seny

El pòdium del seny

Enguany, 1992, és un any d'olímpades i de moltes coses més. Milers d'atletes competiran als estadis de Barcelona, arribats dels quatre vents del món.

Però deixant de banda les grans concentracions i manifestacions internacionals i els grans campions amb les seves medalles olímpiques, val la pena reflexionar, a nivell de poble, com anam nosaltres d'esportivitat.

L'esport, com tota activitat humana, té aspectes positius i aspectes negatius, segons la manera d'enfocar-lo. Vetaquí alguns d'ells:

Aspectes positius: la salut física i mental de gran nombre de joves i no tan joves (allò de "mens sana in corpore sano"); la importància del treball en equip part damunt el lluïment personal; l'esforç per superar-se un mateix; el sebre que "lo important és participar"; l'acceptació de la derrota, a l'estadi i a la vida; l'oportunitat de conèixer noves gents i fer noves amistats...

Ara bé: per desgràcia es poden observar també altres aspectes de signe negatiu, sobretot quan l'esportivitat és substituïda pel fanatisme i la competitivitat mal entesa. Aleshores és quan sorgeixen els enfrontaments físics o verbals per part dels jugadors, els directius o els espectadors.

Això passa sobretot en certs esports multitudinaris i tradicionalment conflictius, com és el cas del futbol. Els insults i amenaces contra l'àrbitre o alguns jugadors de l'equip contrari solen ésser massa freqüents, i existeixen moltes altres maneres més racionals i inofensives de descarregar l'agressivitat acumulada.

Al cap i a la fi, perdre un partit "no és la fi del món", perquè ja se sap: "per un guanyar, s'altre ha de perdre". I una de les millors lliçons que podem deixar en herència als joves d'avui és ensenyar-los a perdre amb elegància en el torneig de la vida, després de lluitar esportivament per superar les dificultats o fins i tot les injustícies amb què sovint s'hauran d'enfrontar. L'esport ben enfocad i l'esperit d'equip són un bon aprenentatge a tots els nivells.

A la llarga, més que guanyar trofeus i homenatges, és important pujar al pòdium del seny, de l'esportivitat i del civisme.

Salomé

A punt d'acabar el curs comencen les Primeres Comunions

La comunitat de Montuïri davant Ca Ses Monges amb la benedicció de rams, iniciava les celebracions de Setmana Santa

Primeres Comunions

Ens trobam ja pràcticament a finals de curs, i també la catequesi parroquial està a punt d'acabar. Els dies 11 i 15 d'aquest mes de maig seran les darreres sessions de Catequesi Familiar per als pares de primer i segon curs de catequesi.

Per al diumenge dia 17 està prevista una excursió de convivència amb participació de pares, nins i catequistes. L'experiència d'anys anteriors, de compartir els jocs, el berenar i l'Eucaristia, ha estat molt positiva.

El primer torn de Primeres Comunions està fixat per al dia 24 de maig a les sis i mitja de l'horabaixa.

Per donar-li més relleu comunitari, se suprimiran les altres misses del dia.

Unció dels malalts

Enguany es tornarà celebrar de forma comunitària el Sagrament de la Unció dels Malalts, com solem fer a Montuïri cada dos anys durant el temps pasqual.

La celebració serà dia 31 de maig (festa litúrgica de l'Ascensió del Senyor) dins la missa de les 11 del matí. Com de costum, les persones impedides que no puguin assistir a l'Església podran rebre la Unció a ca seva el primer divendres de juny.

Els pecats d'omissió

Els pecats més freqüents i manco confessats, ja molt abans de la crisi actual del sagrament de la penitència, són els d'omissió. Aquells pecats que cometem en no fer, per egoisme, comoditat o covardia, allò que deuriem i podríem.

Són aquells pecats que pretenem disfressar amb vestimenta de prudència, sabent però, que en el fons no enganam ningú, començant per nosaltres mateixos. Hi ha èpoques de covardia col·lectiva en què abunden tant, que sorprèn de trobar algú que no els comenti.

Són els pecats que desil·lusionen els qui tenen dret a confiar en nosaltres, a causa de la nostra posició, el nostre càrrec o la nostra filiació mental.

Són els pecats que lleven a tota figura l'exemplaritat que se n'espera.

Són els pecats més tristament anti-evangèlics.

Són els pecats que "maten Déu" en el cor dels qui hem defraudat. A.M.B.